

ROTA

Słyszalne na Litwie
na falach krótkich

poniedziałek - sobota - od 7⁰⁰ do 9¹⁵,
niedziela - od 8⁰⁰ do 10⁰⁰ - 15455 kHz (25 m).
Codziennie od 17⁰⁰ do 24⁰⁰ - 7400 kHz (41 m)

DODATEK HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY DLA POLAKÓW NA LITWIE

14-20 września 2023 r., nr 1273

Tradycyjne dożynki w Miednikach odbyły się w istic królewskiej oprawie

W niedzielę 10 września, Związek Polaków na Litwie zaprosił na imprezę dożynkową w Miednikach, która odbyła się pod hasłem „Dożynki Królewskie”.

Zgodnie ze staropolską tradycją święto plonów rozpoczęło się od Mszy św. dziękczynnej w kościele pw. Świętej Trójcy i św. Kazimierza w Miednikach, celebrowanej przez proboszcza miednickiej parafii ojca Józefa Makarczyka.

„Sprawujemy tę Najświętszą Ofiarę jako podziękowanie Panu Bogu za tegoroczne plony i całe dobro, które Bóg nam daje. Również tę Najświętszą Ofiarę sprawujemy w intencji wszystkich uczestników tej Mszy świętej, również w sposób

szczególny tych, którzy czynnie włączyli się w organizację dożynek, w intencji Związku Polaków na Litwie” – mówił o. Makarczyk.

Proboszcz przywitał prezesa ZPL, europośc Waldemara Tomaszewskiego, który, jak powiedział kapłan, „zawsze w takich uroczystościach uczestniczy, który jest obrońcą wartości chrześcijańskich, nie tylko tu, ale również na świecie, w Parlamencie Europejskim, wszędzie. Ta jego działalność jest godna podziwu”. Słowa powitania skierował także do wieloletniej mer rejonu wileńskiego Marii Reksć, władz samorządowych, starostów oraz do wszystkich przybyłych na uroczystość gości.

Dokończenie na s. 7

Jubileuszowy Festyn Kultury Polskiej „Nad brzegiem Żejmiany“

Spotkanie radości

FOT. JERZY KARPOWICZ

W sobotę, 9 września, przy pięknej słonecznej pogodzie, w Podbrodziu, odbył się Festyn Kultury Polskiej „Nad brzegiem Żejmiany“, na który zaprosił Święciański Rejonowy Oddział Związku Polaków na Litwie. To był jubileuszowy festyn. W tym roku mieszkańcy i goście Podbrodzia świętowali 25-lecie tak wspaniałej inicjatywy.

Uroczystego otwarcia jubileuszowego festynu kultury polskiej w Podbrodziu, zgodnie z tradycją, dokonała prezes Święciańskiego Oddziału Rejonowego ZPL Anna Łastowska. „Niezmierznie nam miło jest już od ćwierć wieku spotykać się z Państwem nad brzegiem Żejmiany, rzeki, która łączy dwa rejon, gdzie stykają się ze sobą różne tradycje, a ludzie potrafią żyć w zgodzie.

Mamy nadzieję, że Państwo wesoło spędzicie czas w miłej rodzinnej atmosferze. Ćwierć wieku... Czy to jest dużo, czy mało? Gdy człowiek przeżyje tyle lat, myśli, że jest już dojrzały, mądry, rozumie, kim jest, co robi. My również wiemy, kim jesteśmy na Ziemi Święciańskiej, co robimy, co pielęgnujemy i co pragniemy kontynuować. Mam więc nadzieję,

Dokończenie na s. 22

X Międzynarodowe Senioralia w Krakowie

Pożyteczny i urozmaicony pobyt

1 września 2023 roku w Krakowie odbyły się X Międzynarodowe Senioralia. Wydarzenie to zostało zorganizowane przez Stowarzyszenie Manko – Głos Seniora oraz Międzynarodowy Instytut Rozwoju Społecznego.

Na tym wydarzeniu zgromadziło się ponad 5000 Seniorów z ponad 100 miast zrzeszonych w Programie Gmina Przyjazna Seniorom – Ogólnopolska Karta Seniora oraz 11 państw w ramach projektu Głos Seniora Polaków za Granicą – Litwy, Australii, Austrii, Wielkiej Brytanii, Białorusi, Ukrainy, Słowacji, Hiszpanii, Ameryki, Niemiec i Francji.

Dzień był wypełniony licznymi atrakcjami m.in. bezpłatnymi badaniami i konsultacjami medycznymi w parku Jordana, jak również licznymi występami artystycznymi, w tym niesamowitym koncertem Aleksandra Martineza z Filipin, Krzysztofa Bigaja,

Dokończenie na s. 6

Maksyma tygodnia:

„Puste kieszenie nigdy nie powstrzymały nikogo przed podjęciem działania. Mogą to zrobić tylko puste głowy i puste serca”.

Norman Vincent Peale

FOT. L24.LT/WIKTOR JUSIEL

Niebowskazy

WESTCHNIENIE

Broń mnie przed hasłem: „smutny święty
to żaden święty”
przed nadzieją gwarantującą mój własny
stan posiadania
przed modlitwą o aureolę jak o bezpieczny daszek
nad głową
przed świętym kapitalizmem duszy
także
żeby nie szukał dziury zamiast mostu
nie kochał aż do zniechęcenia
nie zakładał ogródka podejrzeń
nie trąbił jak pogrzeb z orkiestrą
żeby nie wzruszał tak sentymentalnym
i zemerytowanym ostem jakim jest księżyc
nie wyjadał ciepła z przedwojennych fotografii
nie ułatwiał sobie wszystkiego gładki jak sarnie uszy
nie spowiadał na gumowej poduszce
nie podlizywał się wiernym mówiąc że nawet grzech
pierworodny jest przytulny

Ks. Jan Twardowski

Uroczystości upamiętniające Sybiraków w Podbrzeziu

Fundament, na którym można budować przyszłość

W sobotę, 16 września br., w Podbrzeziu odbędą się uroczystości upamiętniające Sybiraków w miejscu ich urodzenia i zamieszkania do chwili represji. Pragnę Państwa poinformować i zaprosić na patriotyczno-religijną uroczystość obchodów Światowego Dnia Sybiraka w połączeniu z 5. rocznicą ustawienia Krzyża Pamięci w Podbrzeziu.

Od roku 2018 w Podbrzeziu odbywa się upamiętnienie Sybiraków – mieszkańców parafii i gminy Podbrzezie. SYBIRACY to nie tylko rodziny zesłane w śniegi Syberii czy stępy Kazachstanu, to również łagiernicy. Upamiętnieniem objęci są również jeńcy wojenni z kampanii wrześniowej i więźniowie polityczni.

Wzorem lat ubiegłych uroczystość będzie poprzedzona Mszą św.

w kościele pw. Serca Jezusowego w Podbrzeziu z wyczytaniem Zawierzenia przed obrazem Matki Boskiej Podbrzeskiej.

Po Mszy św. nastąpi przejście na miejscowy cmentarz i tam zostaną odsłonięte kolejne tabliczki imienne osób represjonowanych. Połączenie tych dwóch uroczystości zbiegło się w tym roku z ważną, lecz tragiczną historyczną datą, jaką jest 17 września 1939 roku.

Pamięć o naszych przodkach nie powinna być zapomniana, należy ją wciąż utrzymywać i przekazywać młodym pokoleniom. Ich los, Ich przeszłość stanowi fundament, na którym śmiało możemy budować przyszłość.

Bądźmy w tym dniu razem, połączmy nasze modlitwy, których nigdy nie jest zbyt dużo naszym przodkom i nam samym. Dla szerszego udostępnienia tym, co nie mogą być z nami fizycznie, będzie możliwość uczestniczenia i obejrzenia nabożeństwa przez Internet o godzinie 12.00, na stronie Parafia Podbrzezie.

Uroczystość 5. rocznicy, to pierwsza okrągła rocznica, która zobowiązuje do szerszego udokumentowania i przekazu społeczeństwu nie tylko lokalnemu na Litwie, ale i w Polsce, z powagą i uwagą kieruję te słowa do Państwa.

Organizatorem wydarzenia jest Fundacja Pochówek i Pamięć.

Z wyrazami szacunku

Janina Starowieyska,
założycielka fundacji

PRZYPOMNIENIE...

16 WRZEŚNIA 2023 ROKU TO DZIEŃ, W KTÓRYM O GODZINIE 12
ROZPOCZNĄ SIĘ UROCZYSTOŚCI V ROCZNICY USTAWIENIA KRZYŻA WRAZ Z
TABLICĄ JAKO WYRAZ PAMIĘCI O NASZYCH PRZODKACH REPRESJONOWANYCH PRZEZ
WŁADZE SOWIECKIE WIEKU UBIEGŁEGO NA TERENIE WILEŃSZCZYZNY.
TO CZAS WSPÓLNEJ MODLITWY I ODSŁONIĘCIA KOLEJNYCH TABLICZEK IMIENNYCH.
TO CZAS WSPÓLNEJ REFLEKSJI O LOSACH NASZYCH PRZODKÓW, KTÓRZY SWYM
ŚWIADCTWEM TWORZYLI
I TWORZĄ NADAL MAPĘ SWEGO MIEJSCA NA ZIEMI. TO NIE TYLKO WYKAZ
MIEJSCOWOŚCI I NAZWISK SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ GMINY I PARAFII PODBRZEZIE.
POZWÓLNY ABY TEN DZIEŃ ODBYŁ SIĘ W NALEŻYTEJ UWADZE I DBAŁOŚCI.
ZAŁOŻYCIELKA FUNDACJI POCHÓWKÓW I PAMIĘĆ – JANINA STAROWIEYSKA

UCIERPIAŁEŚ? NIE MILCZ!

Zaginął bez wieści członek rodziny? Ucierpiełeś od handlarzy ludźmi, doznałeś przemocy w rodzinie czy stałeś się ofiarą innych przestępstw? Poszukujesz pomocy społecznej, psychologicznej, prawnej czy emocjonalnej? Nieodpłatne konsultacje pod nr tel. 8 800 26 161 (I-V 10.00-16.00).

Działająca 24/7 infolinia do rejestrowania przypadków handlu ludźmi, udzielania informacji osobom poszkodowanym i skierowywania do organizacji udzielających pomocy – tel. na Litwie 8 800 91 119, za granicą – 8 616 91 119.

Zaginęło dziecko? Dzwon na nieodpłatną czynną 24/7 w całej Unii Europejskiej infolinię pod nr 116 000 w celu zorganizowania operatywnych poszukiwań dziecka oraz udzielania pomocy dziecku i jego rodzinie.

(S-3451)

Decyzje Rady Rejonu Wileńskiego ws. nazw ulic

Nr	Nr i data decyzji	Nagówek podjętej decyzji	Sedno decyzji
1.	T3-201 28 lipca 2023	O nadaniu nazwy Laumių ulicy, mieszczącej się we wsi Zameczkowo gminy bezdańskiej w rejonie wileńskim	Nadać nową nazwę ulicy w gminie bezdańskiej: w. Zameczkowo – ul. Laumių.
2.	T3-204 28 lipca 2023	O nadaniu nazwy Saulėlydžio ulicy, mieszczącej się we wsi Lindziniszki gminy awiżeńskiej	Nadać nową nazwę ulicy w gminie awiżeńskiej: w. Lindziniszki – ul. Saulėlydžio.
3.	T3-205 28 lipca 2023	O nadaniu nazw Austėjū i Ugniažolių ulicom, mieszczącym się we wsi Ogrodniki gminy niemieskiej	Nadać nowe nazwy ulicom w gminie niemieskiej: w. Ogrodniki – ul. Austėjū i ul. Ugniažolių.
4.	T3-209 28 lipca 2023	O nadaniu nazwy Medviediškų ulicy, mieszczącej się we wsi Moskaliszki gminy zujuńskiej	Nadać nazwę ulicy w gminie zujuńskiej: w. Moskaliszki – ul. Medviediškų.
5.	T3-210 28 lipca 2023	O nadaniu nazwy Nakvišų ulicy, mieszczącej się we wsi Okołota gminy rudomińskiej w rejonie wileńskim	Nadać nazwę ulicy w gminie rudomińskiej: w. Okołota – ul. Nakvišų.

(S-3450)

WIEŚCI z Wileńszczyzny

Transmisja Mszy św. z kościoła pw. św. Rafała Archaniola

17 września TVP Wilno będzie transmitować Mszę św. z kościoła pw. św. Rafała Archaniola w Wilnie o godz. 13.00.

Budowę kościoła rozpoczęto w 1702 r., a jego fundatorem był pisarz ziemski Michał Koszyc. Grunta na Śnipiskach pod budowę kościoła dla jezuitów darował wojewoda wileński i wielki hetman litewski Kazimierz Jan Sapieha. Budowa świątyni trwała do 1730 r. Nad jego budowę czuwali ojcowie jezuiti Hiacynt Płak i Jerzy Szyk. Kościół został poświęcony 28 września 1730 r. W 1749 pożar uszkodził kościół, dlatego w 1751 r. podjęto prace nad wieżami i fasadą świątyni. Kolejna konsekracja odbyła się 21 października 1764 r., gdy ukończono budowę ołtarza głównego i wykończono wnętrze budynku. Kościół został ponownie poświęcony 15 marca 1791 r., tym razem w charakterze parafialnego, a jego właścicielami po kasacie zakonu jezuitów został zakon pijarów. W 1812 r., gdy do Wilna weszły wojska napoleońskie, świątynia została przekształcona w magazyn wojskowy. Kościół został oczyszczony i ponownie poświęcony 24 października 1824 r. przez biskupa sufragana wileńskiego Adama Kossakowskiego. W 1832 r., po stłumieniu powstania listopadowego, kościół został zamieniony w magazyn armii carskiej. Do użytku sakralnego przywrócono go w 1860 r.

Konkurs na najpiękniej uporządkowaną zagrodę

Samorząd rejonu trockiego ogłasza konkurs na najpiękniej uporządkowaną zagrodę w rejonie trockim. W konkursie mogą brać udział osoby fizyczne, instytucje, przedsiębiorstwa. Aby wziąć udział w konkursie należy wypełnić ankietę, dołączyć zdjęcie zagrody i do 1 października wysłać zwykłą pocztą na adres administracji samorządu rejonu trockiego lub dostarczyć je do okienka przyjęć samorządu przy ul. Vytauto 33 albo wysłać emailom inute. neverovskiene@trakai.lt. Zwycięzcy otrzymają kupon o wartości 500 euro, dwa kupony o wartości 300 euro i trzy kupony o wartości 100 euro. Ankietę można pobrać na stronie internetowej trakai.lt/naujienos/skelbiamas-konkursas-graziausiai-tvarkoma-traku-rajonosdyba-i-aplinka-2023/5990.

Dwa nowe autobusy

Zajezdnia autobusowa w Szyrwintach zwiększyła się o dwa nowe autobusy nabyte przez samorząd rejonu szyrwintkiego.

5 września mer rejonu szyrwintkiego Živilė Pinskunienė przekazała klucze od autobusów dla dyrektora ZSA „Širvintų autobusų parkas” Romasowi Sinkevičiusowi. Są to nowe wygodne na 33 miejsca autobusy ISUZU, które będą kursowały na trasie Szyrwinty-Wilno.

Wystawa fotograficzna o Wawrzyńcu Gucewiczu

17 września we dworze w Czabiszkach zostanie otwarta wystawa fotograficzna pt. „Droga życiowa Wawrzyńca Gucewicza”. Życiorys wybitnego architekta przedstawi pracowniczka Muzeum Etnograficznego w Kupiszkach Miglė Zakarauskaitė. Wystawa potrwa do 15 października.

Jan Lewicki

* Czcigodny Proboszczu, Księżu Prałacie **Wacławie WOŁODKOWICZU**, w dniu pięknego Jubileuszu Urodzin pragniemy złożyć serdeczne życzenia zdrowia i błogostawieństwa Bożego na każdy dzień życia. Niech Jezus Chrystus nieustannie obdarza Cię wszelkimi łaskami, wzmacnia Twoje powołanie i daje siły w prowadzeniu parafii. Oby poczucie satysfakcji z pełnionej posługi kapłańskiej nigdy Cię nie opuszczało, a działania duszpasterskie przynosiły obfite owoce. Wielu radosnych chwil, pozytywnego nastawienia i stałego podążania drogą Bożą ku świętości.
Parafianie z Rukojń

Litwa pokonała komunistów, pokona też genderystów

Mamy na Litwie „beznadziejnie zacofanego” prezydenta, dowiedzieliśmy się zeszłego tygodnia zaraz po tym, gdy głowa państwa odwiedził Sejm i tam zademonstrował śmiałość nie bycia entuzjastą przepychanej właśnie przez rządzących przez parlament ustawy legalizującej jednopłciowe związki partnerskie.

Nauseda tłumacząc swą postawę powiedział, że ma wątpliwości konstytucyjne. Zaakcentował mianowicie, że regramentując relacje pomiędzy osobami homoseksualnymi „treść Konstytucji nie może być wyplukiwana przez tylne drzwi”. I wtedy właśnie wydało się, że mamy „beznadziejnie zacofanego w czasie prezydenta w stosunku do cywilizacji Zachodu”. Takie mniemanie przynajmniej wygłosił guru od interpretacji litewskiego prawa w zakresie jego zgodności z żądaniami lobby lgbt profesor tegoż prawa Dainius Žalimas. Profesor i były szef litewskiego Sądu Konstytucyjnego dyfuzywnie interpretuje litewską Ustawę Zasadniczą w celu zamierzonym z góry tak, by umożliwić mieszanie pojęć rodziny i małżeństwa, które to pojęcia są w art. 38 szczególnie chronione przez Konstytucję. Jeżeli jednak dobrze namieszają z jurysprudencją i orzec, że rodzina jest pojęciem szerszym niż małżeństwo, a i na dodatek jest neutralna płciowo (cóż za bełkot, rodzina dotychczas w ogóle nie była definiowana przez pryzmat seksualny; była rodzina pełna i niepełna, dalsza i bliższa, ale żeby płciowo neutralna?), to można zarzucić prezydentowi, że ten żyje „według swej alternatywnej Konstytucji zatwierdzonej przez Kościół”.

Ale wróćmy na chwilę do „cywilizacji Zachodu”, której miernikiem i wyznacznikiem dziś, według uczonego, są związki homoseksualne. Arcyprzemysłne mniemanie, jesteśmy pod wrażeniem. Ostatni raz taka „cywilizacja” w Europie pojawiła się u schyłku panowania cesarstwa rzymskiego na kontynencie. Jej prekursorami wówczas byli tacy wybitni geniusze jak cesarz Neron, który, co prawda, potem wpadł w szaleństwo i popełnił seppuku; cesarz Kaligula, co to swego konia Incitatusa mianował senatorem, oraz Mesalina, żona imperatora Klaudiusza. Nimfomanika. Do współczesnych wyznawców omawianej cywilizacji bezsprzecznie można będzie dopisać nazwisko profesora Žalimasa. Na pewno na to zasłużył i wejdzie do annałów historii razem z Mesaliną, Kaligulą i Neronem.

Jeżeli chodzi jednak o Konstytucję, to przykro powiedzieć, ale nawet konserwatyści w temacie definiowania małżeństwa i rodziny podważają kompetencje profesora. Dokładnie mówiąc – to podważali, gdy ponad dekadę temu uchwalali autorską Ustawę o ochronie niepełnoletnich przed szkodliwą informacją. Wówczas przecież w jednym z artykułów ustawy pisali „o szkodliwości homoseksualizmu na psy-

chikę niepełnoletnich”. „Informacje poprzez które niszczone są wartości rodzinne, upowszechniane inne, niż w Konstytucji RL i Kodeksie Cywilnym RL zatwierdzone zostały zasady tworzenia małżeństwa i rodziny, pojęcia – tworzą negatywny wpływ na niepełnoletnich”, przekonywali ustawodawcy. Czyli w Konstytucji RL są jednak zatwierdzone zasady tworzenia małżeństwa i rodziny, a homoseksualne związki są w sprzeczności z tymi zasadami, a nawet niszczą wartości rodzinne. To są cytaty z autorskiej ustawy konserwatystów, którzy teraz zapierają się w sposób spektakularny i żalosny zarazem sami siebie. To jest też „materiał do rozmyślenia”, jak by powiedział Stirlitz, dla profesora Žalimasa, żeby poszedł po rozum do głowy i przestał bredzić o „alternatywnej Konstytucji”. Jeżeli sam żyje w alternatywnej rzeczywistości, kolportując łamańce prawne urągające rozumowi i logice, to niech przynajmniej zostawi w spokoju innych, ze zdrową głową.

O ile jednak dla Žalimasa prezydent jest zacofany, o tyle dla „ministerów” sprawiedliwości jego wypowiedź „o wyplukiwaniu treści z Konstytucji przez tylne drzwi” – to „alegoria”. Alegoria do „seksu analnego”. Ministra wypowiedź głowy państwa zinterpretowała w sieciach socjalnych w słowach następujących: „Naprawdę alegoria do seksu analnego jest najbardziej obrazowa i pełna, co przywódca państwa może powiedzieć, dyskutując na temat uregulowania stosunków osób homoseksualnych (...)”, pyta z niedowierzaniem. My z kolei z niedowierzaniem dopytujemy ministrę, czy naprawdę jej pojęcie „tylnych drzwi” kojarzy się z seksem? Uspokajamy polityczkę, że robienie czegoś przez „tylne drzwi” oznacza tylko i wyłącznie omijanie reguł, omijanie przepisów prawa i nic więcej. Cała reszta to wytwór wyobraźni pokroju kelnerek z klubu Go-go, do których ministrowie nie należałoby się zniżać.

Bezceremonialne i prymitywne w treści napadki na prezydenta, jak zresztą i na każdego inego, kto by śmiał sprzeciwić się ideologicznym zapałom tęczywych aktywistów, są symptomatyczne. Nie mając argumentów potrafiły tylko obrażać i wyzywać swych adwersarzy. Na tym polega ich taktyka w dojściu do celu swych rewolucyjnych zamierów. Na tej drodze nagną każde prawo tak, jak im się tylko rzewnie spodoba. Prawo, którego nagiąć się nie da, zlikwidują. Jak już wspominałem, przepisy, które były wprowadzane przez konserwatystów ponad dekadę temu w trosce o dobro dzieci, dziś ministerstwo sprawiedliwości zamierza anulować. Do Sejmu trafił projekt poprawki do Ustawy o ochronie niepełnoletnich przed szkodliwą informacją, który zakłada wykreślenie artykułu, na którego mocy w roku 2013 na Litwie zostało zabronione kolportowanie książek

dla dzieci „Bursztynowe serce”, z powodu propagowania w niej miłości homoseksualnej. Teraz przepis ten ma zniknąć z litewskiego prawa, ponieważ uznano go za „błąd”. Błąd, który blokuje na Litwie wolność samowrażania się twórców, tak orzekł Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu, nadinterpretując Konwencję Praw Człowieka.

W Konwencji nie ma bowiem ani linijki o homoseksualizmie, ale to pestka. Pestką jest też w pojęciu przewodniczącej Sejmu Œmilytė-Nielsen delikatna psychika dzieci, którą łatwo złamać i zbrukać (przykładem niech będzie Nowy Jork, gdzie po wdrożeniu zasad rewolucji seksualnej ponad 25 proc. młodzieży od 14 do 16 lat nie wie, kim jest, głosi oficjalna statystyka tamtejszego departamentu zdrowia). Speakerka głosi bowiem, że chętnie poprze poprawkę ministerstwa sprawiedliwości, bo – jej zdaniem – przepis chroniący dzieci przed propagandą homoseksualną jest „martwy”. Nie używany od dekad w litewskim prawie. Jako była mistrzyni szachowa pani Œmilytė-Nielsen powinna by zajarzyć, że skoro na podstawie tego przepisu zabroniona została kolportacja „Bursztynowego serca”, to jest on całkiem żywy i działający, nie martwy. Coś z logiką szachistki się stało. Czy aby to ona nie stała się przypadkiem martwą u byłej mistrzyni?

Inny jej argument, do którego często się odwołują genderowi populiści, to ten z gatunku – jesteśmy tacy sami jak Rosja, skoro nie afirmujemy tęczywowej ideologii. „Obecność (tego przepisu) w naszym systemie prawnym przybliżyła nas do takich krajów jak Węgry i Rosja, ponieważ tam tylko jest coś podobnego. W takich europejskich, zachodnich krajach, rzecz jasna, takich rzeczy nie ma”. Mocne stwierdzenie i przynajmniej – prawdziwe. Prawdą również jednak jest, że w Rosji i na Węgrzech też nie ma np. ludożerstwa. A że u nas na Litwie jest tak samo, to zbieżność ta nas – zgodnie z logiką szachistki – również przybliżyła. Kanibalizm jest nielegalny też na Kubie i w Korei Północnej, więc i do tych krajów nas ta okoliczność jakby przybliżyła, jeżeli zaufać krytycznemu myśleniu przewodniczącej Sejmu.

Konserwatyści i ich liberalne przystawki idą na Litwie z genderową rewolucją na całego. Kolanem przepychają przez Sejm ustawę o jednopłciowych związkach, dążą do anulowania prawa zabraniającego propagowania homoseksualizmu pośród nieletnich, do podstaw programowych wprowadzają nowy podręcznik o Wychowaniu (Ugdymas), który został oprostowany przez wielu merów z powodu treści seksualizujących dzieci.

Przed ponad 30 laty Litwa pokonała komunistów, teraz czas na genderystów.

Tadeusz Andrzejewski,
radny rejonu wileńskiego

TYDZIEŃ NA LITWIE

Większość osób chwali zakupy za pośrednictwem Internetu

66 proc. mieszkańców Litwy uważa, że jedną z dodatknych cech zakupów za pośrednictwem Internetu jest możliwość zaoszczędzenia czasu. Natomiast 59 proc. ankietowanych wskazało, że ważna jest też możliwość porównania cen w różnych sklepach internetowych. Z wyników badań wynika również to, że w sklepach internetowych jest dość szeroki wybór towarów, na co wskazało 31 proc. badanych. 23 proc. osób biorących udział w sondażu zwróciło uwagę, że zakupy za pośrednictwem Internetu zmniejszają ryzyko spontanicznych, niekontrolowanych i nieplanowanych zakupów. Tylko 6 proc. badanych przyznało się, że w ogóle nie korzysta z oferty sklepów internetowych.

Wzrost liczby chorych o tej porze roku jest zjawiskiem normalnym

Wrzaz z początkiem jesieni w kraju zaobserwowano zwiększenie przypadków zachorowań na grypę, COVID-19 oraz innymi chorobami dróg oddechowych. Mimo wszystko, na razie nikt nie rozważa wprowadzenia kontroli dodatkowych środków zapobiegających rozprzestrzenieniu się chorób zakaźnych. Zdaniem specjalistów, wzrost ilości przypadków chorób zakaźnych jest zjawiskiem normalnym i związany jest ze spadkiem temperatury oraz powrotem uczniów do szkół. Obecnie zarejestrowano kilkadziesiąt osób, którzy chorują na COVID-19. W ogóle, według Narodowej Agencji Danych, od początku pandemii w naszym kraju liczba zarażonych koronawirusem wyniosła 1 324 307 osób.

Docelowe dofinansowanie rejonu okmiańskiego, janawskiego i możejskiego

Ministerstwo Ekonomiki i Inwestycji zwróciło się z apelem do małych i średnich spółek i firm do uczestniczenia w projekcie, którego ogólna wartość wynosi 67 mln euro. Apel jest skierowany do spółek prowadzących działalność na terenie rejonu okmiańskiego, janawskiego i możejskiego. Resort ogłosił, że do rejonu okmiańskiego ma trafić 19 mln euro, janawskiego – 21 mln euro, a możejskiego – 27 mln euro. Docelowe dofinansowanie ma na celu tworzenie nowych miejsc pracy, a także większą dbałość o ochronę środowiska. Zaznacza się przy tym, że właśnie w tych rejonach działają największe przemysłowe przedsiębiorstwa, które wnoszą znaczne wpływy do gospodarki kraju, ale też jednocześnie najbardziej zanieczyszczają środowisko naturalne. Aby zmniejszyć poziom zanieczyszczenia przedsiębiorstwa musiałyby dokonać transformacji, a to wymaga czasu i inwestycji.

Premier uważa, że porównywanie cen w Polsce i na Litwie jest nie na miejscu

Ulgi podatkowe nie rozstrzygną kwestii wysokich cen na artykuły żywnościowe, stwierdziła premier Ingrida Šimonytė dodając, że już są oznaki ogólnej obniżki cen. Jednocześnie premier podkreśliła, że porównania z Polską są nieprzyzwoite, gdyż państwa bardzo się różnią. Według niej, periodically ponawiane propozycje, aby wprowadzić ulgi na artykuły żywnościowe są ryzykowne i problemu nie rozwiążą. Polska wprowadziła zerowy podatek VAT (PVM) na artykuły żywnościowe jeszcze w lutym tego roku, z czego chętnie korzystają również Litwini, robiąc zakupy w sąsiednim kraju. Šimonytė zwróciła również uwagę na wielkość rynku polskiego i litewskiego, co, jej zdaniem, ma również wpływ na ceny.

Litewscy pogranicznicy pomogą strzec granicę łotewską

20 litewskich funkcjonariuszy Państwowej Straży Granicznej zostało wysłanych na sąsiednią Łotwę w celu wzmocnienia ochrony jej granicy z Białorusią – poinformował Arnoldas Abramavičius, wiceszef Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Litwy. Minioną niedzielą udaremnił 256 prób nielegalnego przekroczenia granicy łotewsko-białoruskiej. Jest to najwyższa liczba, jaką dotąd odnotowano. Granica łotewsko-białoruska wynosi 173 km. Nie jest ona odpowiednio zabezpieczona i szczelna. Co prawda, Łotwa rozpoczęła budowę zapory na granicy, ale prace planuje się zakończyć dopiero pod koniec 2024 roku.

Waldemar Tomaszewski: „Nie można dzielić ludzi według narodowości!”

O sytuacji w oświacie, problemach szkół mniejszości narodowych, życiu rejonu wileńskiego, polityce Akcji Wyborczej Polaków Litwy - Związku Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR) rozmawialiśmy z europosem, przewodniczącym partii Waldemarem Tomaszewskim.

- Podczas jesiennej sesji sejm będzie omawiał cały szereg projektów ustaw. Niektóre z nich będą miały bezpośredni wpływ na życie obywateli. Chodzi o podatki i budżet. Jakie jest stanowisko partii w tej sprawie?

- Zostało przedstawione w naszym programie. Uważamy, że ci, którzy otrzymują minimalne wynagrodzenie, nie powinni płacić podatków – jedynie symboliczne jedno euro. Zwiększy to ich dochody. By podatki były jednak solidarne, obciążyć wysoką stawką podatku należy nie wynagrodzenia, lecz kapitał. Podatki pochłaniają przecież prawie połowę podanego na papierze wynagrodzenia. Nie można z kolei oszczędzać na edukacji, jak robi to rząd. W ciągu ostatnich trzydziestu lat zamknięto tak wiele szkół, że w niektórych miejscowościach na prowincji nie ma już ani szkół, ani instytucji kulturalnych. Powinniśmy znaleźć pieniądze na edukację, by nauczyciele nie musieli strajkować. Należy też podnosić prestiż zawodu nauczyciela: jeżeli uczelnie pedagogiczne nie będą rekrutować

W. Tomaszewski na wiecu przed gmachem rządu w lipcu 2021 r. występuje przeciwko decyzji minister spraw wewnętrznych A. Bilotaitė ws. urzędzenia w Dziewieniszkach tuż obok polskiej szkoły ośrodka dla nielegalnych imigrantów

na studia w pełnym wymiarze, po pewnym czasie znajdziemy się w ślepych zaułku. Pochodzę z rodziny nauczycielskiej: zarówno mój ojciec, jak i matka byli nauczycielami. Pamiętam, jak wielkim szacunkiem cieszyli się kiedyś nauczyciele, jak prestiżowy był zawód nauczyciela! Teraz, niestety, wszystko się zmieniło i mało się robi dla podniesienia prestiżu zawodu nauczyciela.

- Co zrobić, by zachować szkoły mniejszości narodowych?

- Udało nam się obronić większość szkół mniejszości narodowych – zarówno polskich, jak i rosyjskich, problemy jednak pozostają. Za mało się wydaje podręczników dla tych szkół, coraz mniej jest w nich języka ojczystego. Konieczne jest zwiększenie koszyczka ucznia

dla tych szkół, w szkołach tych jest przecież więcej lekcji, podręczniki są w nich droższe niż w szkołach litewskich, a więc wyższe są koszty finansowe. Możemy w tej kwestii brać przykład z Polski, gdzie szkoły mniejszości narodowych otrzymują 50-procentowy dodatek, ale nawet to nie pokrywa w pełni ich potrzeb. Celowe byłoby zwiększenie dodatku dla szkół polskich i rosyjskich z 15 proc. do co najmniej 30 procent. Z kolei reformowane szkoły mniejszości narodowych powinny mieć pewne ulgi. W samorządach, gdzie szkoły są dwujęzyczne, liczba uczniów w klasach powinna być o połowę mniejsza niż w samorządach, gdzie są wyłącznie szkoły litewskie. Na przykład, w Wilnie, gdzie edukacja w szkole odbywa się w trzech języ-

kach – litewskim, polskim i rosyjskim – liczba uczniów w klasach szkół mniejszości narodowych powinna być trzykrotnie mniejsza.

- Czy Pana stanowisko w sprawie Konwencji Stambulskiej i małżeństw osób tej samej płci nie uległo zmianie?

- Jest ono jednoznaczne: wszystko, co jest sprzeczne z naturą stworzoną przez Boga, tradycyjnymi wartościami, jest dla nas nie do przyjęcia. Jesteśmy zwolennikami tradycyjnej rodziny stworzonej przez mężczyznę i kobietę – podstawowej komórki społecznej. Jest to również zapisane w naszej Konstytucji. Jeżeli chodzi o inne paragrafy Konwencji Stambulskiej – o zapobieganiu przemocy wobec kobiet, od dawna są zapisane w naszym prawie, należy je tylko realizować.

- Ukazała się seria artykułów próbujących oczernić kierowaną przez Pana partię. Rzekomo wieloletni członkowie AWPL-ZChR opuszczają partię, ponieważ są niezadowoleni z sytuacji w organizacji. Czy to prawda?

- Sam fakt, że na Litwie istnieje partia mniejszości narodowych o silnych wartościach chrześcijańskich i rodzinnych, prowadząca uczciwą politykę, oczywiście, irytuje partie systemowe, a tego rodzaju materiały w prasie są dowodem walki konkurencyjnej z nami. Przecież jeżeli z partii odszedł jeden członek, wątpliwie, by należało robić z tego problem. Tym bardziej, że w tym roku do partii wstąpiło kilkadziesiąt

osób. Jeżeli zaś chodzi o sytuację w organizacji, z faktami nie da się polemizować: po wyborach samorządowych nasze pozycje nawet się umocniły. W skali kraju otrzymaliśmy 5,5 proc. głosów wyborców (w poprzednich wyborach mieliśmy 5 proc.). Wzrosła też liczba uzyskanych mandatów: było ich 54, teraz jest 57. Nawet w stolicy, gdzie była bardzo ostra konkurencja, zdobyliśmy 7 mandatów – o jeden więcej niż w poprzednich wyborach. W wyborach mera ubiegłym razem głosowało na nas 10 tysięcy osób, a teraz 19 tysięcy! Liczby mówią same za siebie. Dla porównania: cztery partie parlamentarne z siedmiu nie zdobyły w stolicy ani jednego mandatu! Są to i partia „Na rzecz Litwy”, i Związek Chłopów i Zielonych, i Partia Pracy, i Ruch Liberalistów.

Równocześnie ktoś mówi, że sytuacja w AWPL-ZChR jest zła. Spójrzmy jednak na okręg wileński – największy, w którym jest dziewięć samorządów (Wilno, Soleczniki, rejon wileński i solecznicki, Troki, Elektreny, Wiłkomierz, Szirywinty, Święciany) i prawie milion mieszkańców. To jedna trzecia Litwy. Okręg ten generuje prawie połowę litewskiej gospodarki – około 50 proc. PKB. Jak Pani myśli, na którym miejscu pod względem liczby mandatów uplasowaliśmy się w tym okręgu? Na pierwszym! Zdobyliśmy 55 mandatów, podczas gdy socjaldemokraci i konserwatyści mają odpowiednio 30 i 32 mandaty. Innymi słowy, wyprzedzamy z dużą

W. Tomaszewski w 2022 r. w Madrycie na szczycie przywódców partii chrześcijańskich i patriotycznych Europy. Tych dwanaście partii opowiada się za Unią Europejską jako unią niezależnych państw

różnicą wszystkich. I kto mógłby powiedzieć, że partie mniejszości narodowych nie mają perspektyw?! Jedyne co przyćmiewa tę sytuację to utrata stanowiska mera rejonu wileńskiego. Po prostu w drugiej turze wybory – nawet w opinii międzynarodowych obserwatorów – nie były one sprawiedliwe ani wolne. Nie pozwolono nawet przeliczyć głosów, mimo wielu sygnałów z poszczególnych miejsc. Wszyscy byli przeciwko jednej partii. Nawet premier konserwatystka i przewodnicząca sejmiku z partii liberałów, mimo że ich partie nie brały udziału w drugiej turze wyborów, nawoływały do głosowania na socjaldemokratę. Jest to niezgodne z prawem, nie można bowiem wykorzystywać zajmowanego stanowiska służbowego do agitacji. Oprócz tego wybory samorządowe to wybory miejscowej wspólnoty. Zgodnie ze standardami UE władze lokalne są wybierane przez społeczność lokalną, to nie władze centralne mianują kogoś.

Mimo to zdobyliśmy w radzie samorządu większość – 18 – mandatów, mimo iż w rejonie mieszka obecnie jedynie 42 proc. Polaków. Niestety, fenomenalna i unikalna na skalę światową ustawa „o przenosinach ziemi” zrobiła swoje: wielu rdzennych Polaków do dziś nie zwróciło swojej ziemi, a rządowe służby ziemskie oddały ją innym – tym, którzy „przenieśli” swoją ziemię gdzieś np. z okolic Mariampola do Wilna.

- Jak partii udaje się prowadzić własną politykę w samorządzie kierowanym przez socjaldemokratę Roberta Duchniewicza?

- Jeśli przedstawiany jest dobry projekt, ważny dla ludzi, to nie ma znaczenia, kto jest z jakiej partii, popieramy go. Gdy natomiast pojawiła się propozycja zamknięcia szkoły w Jęczmieniszkach – z powodu rzekomo małej liczby uczniów, dzięki

wie wszystkie szkoły. Bardzo ważne, nie zmarnować tego dorobku, nie narobić długów, które legną brzemieniem na barki naszych dzieci i wnuków.

- Z rozmowy z merem zrozumiałam, że Panów stanowiska w wielu kwestiach są zbieżne: on

jest ustawa o ochronie praw mniejszości narodowych. Ale ci sami socjaldemokraci, którzy czterokrotnie kierowali Sejmem i rządem, niczego w tej kwestii nie zrobili.

- Wszystkie litewskie media podały informację o inicjatywie AWPL-ZChR dotyczącej wypła-

miesięcznie po 120 euro za dziecko, będzie kosztowała budżet 1,5 mln euro rocznie, czyli 6 mln euro w ciągu jednej kadencji! A przecież prywatne przedszkola już teraz sporo zarabiają, bo oddają do nich swoje dzieci najbogatsi ludzie. Jednak mer z wielkim zaparciem próbuje przeforsować tę inicjatywę. Wiemy, że do prywatnych przedszkoli w Wilnie trafiają dziesiątki milionów euro, co wzbogaca jeden klan. W taki właśnie sposób Gabrielius Landsbergis ze swoją żoną stał się najbogatszym politykiem.

- Jak ocenia Pan inicjatywę niektórych posłów, by wprowadzić dla Białorusinów takie same ograniczenia w uzyskiwaniu zezwoleń na pobyt jak i dla Rosjan?

- Wielokrotnie przedstawiałem swoje stanowisko w tej sprawie: nie można dzielić ludzi według narodowości. Jeśli są jakieś dane o niewiarygodności konkretnej osoby, należy ograniczać jej prawa, nie powinno być natomiast żadnej odpowiedzialności zbiorowej. Nie możemy zamknąć granicy, na Białorusi bowiem mieszka niemało Polaków, Litwinów, niemało krewnych obywateli Litwy. Jest to szczególnie aktualne dla Wileńszczyzny, gdzie kiedyś Stalin w sposób autorytarny wyznaczył granicę, dzieląc nawet gospodarstwa domowe i rodziny, wsie, parafie katolickie, a nawet gospodarstwa domowe. A przecież na Białorusi nadal w większości mieszka Polacy, którzy często przyjeżdżają tu do swoich krewnych.

Elena Jurkevičienė,
„Ekspress-nedelis”
31 sierpnia 2023 r.

W. Tomaszewski na spotkaniu intergrupy Parlamentu Europejskiego w listopadzie 2022 roku przedstawia problemy szkół mniejszości narodowych

przytłaczającej liczbie głosów rdzennych z AWPL-ZChR decyzja ta nie została podjęta, chcemy bowiem zachowywać również małe szkoły. Nie dopuścimy więc do zamykania szkół polskich i to jest najważniejsze. Z kolei w sprawach gospodarczych ważne jest to, że dzięki działaniom poprzednich władz samorząd nie ma długów, że wybudowano siedem nowych przedszkoli, odnowiono pra-

powiada się za zachowaniem tabliczek w języku polskim...

- Tak, tu nasze stanowiska są zbieżne. To, co mógł zrobić wcześniej, samorząd zrobił: tabliczki są na instytucjach samorządowych – szkołach, centrach kultury. Ale tego za mało. Należy zadbać, by tabliczki te były w każdym osiedlu, miasteczku, wsi, a jest ich w rejonie około tysiąca. Dlatego pilnie potrzebna

cania 500 euro maturzystom, którzy zdali egzaminy na 100 punktów...

- To jedna z wielu naszych propozycji mających na celu podniesienie poziomu edukacji w szkołach i na ten cel w budżecie należy zaplanować tak naprawdę niewielką kwotę kilkudziesięciu tysięcy euro. Natomiast liberalna inicjatywa mera socjaldemokraty, by płacić prywatnym przedszkolom

ZWIĄZEK POLAKÓW NA LITWIE

Wileński Rejonowy Oddział

Kolo ZPL w Bujwizdach * Kolo ZPL w Ławaryszkach
Kolo ZPL w Mościszkach

zaprasza na Imprezę Dożynkową

„Chleb darem Boga i owocem pracy ludzi”

24 września 2023 roku

- 12.00 Msza święta w kościele pw. św. Jerzego w Bujwizdach
- 13.00 początek imprezy na placu szkolnym w Bujwizdach

W programie:
prezentacja wiejskich zagród dożynkowych
podziękowanie i uhonorowanie rolników
gospodyń i gospodarzy zagród oraz
świąteczny koncert.

Partnerzy medialni:

ZWIĄZEK POLAKÓW NA LITWIE

Wileński Rejonowy Oddział

Koło ZPL w Grygajciach * Koło ZPL w Mickunach

zaprasza na Imprezę Dożynkową

„Dożynki z nad Wilenki”

24 września 2023 roku

- 14.00 Msza św. w kościele pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Pokoju w Nowej Wilejce
- 15.00 początek imprezy na placu przy Wielofunkcyjnym Ośrodku Kultury w Grygajciach (ul. Wileńska 2)

W programie:

prezentacja wiejskich zagród dożynkowych
podziękowanie i uhonorowanie rolników
gospodyń i gospodarzy zagród oraz
świąteczny koncert.

Partnerzy medialni:

NASZA GAZETA

TYGODNIK WILENSZCZYZNY

124

TVP WILNO

Pożyteczny i urozmaicony pobyt

Dokończenie ze s. 1 Radosława Suligi, Magdaleny Surulo, Międzypokoleniową z D J Wiką, z największym Pokazem Mody Stylowych Seniorów Głosu Seniora oraz wręczeniem wyróżnień dla seniorów.

X Międzynarodowe Senioralia rozpoczęły się od uroczystej Mszy św. w intencji Pogodnej Jesieni Życia w Bazylice Mariackiej. Po zakończeniu Eucharystii seniorzy, z prezesem Głosu Seniora Łukaszem Salwarowskim na czele, ruszyli ulicami miasta w największej w Europie paradzie „Senior ma Moc” z udziałem ponad 4000 uczestników. Uczestnikom towarzyszyły kolorowe stroje, transparenty, wesołe okrzyki i śpiewy. Po okrążeniu Rynku Głównego parada skierowała się w stronę Parku Jordana – gdzie czekała dalsza część Senioraliów.

W kolejnej części uroczystości

odbyły się wykłady edukacyjne na temat zdrowia, polityki senioralnej oraz aktywizacji seniorów. Seniorzy mogli także skorzystać z bezpłatnych badań kardiologicznych, ciśnienia, słuchu, wzroku, cukru, pomiaru masy ciała oraz innych ważnych badań. Zgromadzeni seniorzy mieli okazję zapoznać się z ofertą licznych firm oferujących atrakcyjne zniżki dla posiadaczy Ogólnopolskiej Karty Seniora.

Seniorzy z Litwy: Ryszard Kuźmo – rektor PUTW w Wilnie, Józefa Gulbicka – prezeska NUTW „Optymiści” z Niemenczyna, Wacław Wiłkojć – prezes ZPL ze Świącian zostali wyróżnieni, otrzymali tytuł honorowego ambasadora Głosu Seniora, z kolei Wiłkojć wręczył na ręce prezesa Łukasza Salwarowskiego portret Marszałka Józefa Piłsudskiego rodaka pocho-

dzącego z Ziemi Świąciańskiej.

Dzień poprzedzający uroczystości w Parku Jordana dla delegacji seniorów z Litwy (Wilna, Solecznik, Niemenczyna i Świącian) był też atrakcyjny i ciekawy. Seniorzy zwiedzili Archidecezę na Rynku Głównym, Muzeum św. Jana Pawła II, Filharmonię Krakowską, Muzeum Lotnictwa Wojskowego w Krakowie, zaś u schyłku dnia (19 00) uczestniczyli w rejsie po Wiśle – przejazd z Akademika na Bulwary Wiślane.

Pobyt Polaków z Ziemi Wileńskiej na X Jubileuszowych Międzynarodowych Senioraliach w Krakowie okazał się bardzo urozmaicony i pożyteczny, który przyniósł uczestnikom wiele nieocenionych wrażeń i satysfakcji. Serdecznie dziękujemy organizatorom za tak dobrze spędzony czas.

Roman Lachowicz

1 września w Gimnazjum im. F. Ruszczyca w Rudominie

Podwójne święto

Letnie wakacje minęły, zostawiając po sobie piękne, słoneczne wspomnienia. Przed nami intensywny rok, pełen nie tylko nauki, lecz także nowych przygód, przyjaźni i kolejnych wyzwań! 1 września mury Gimnazjum im. F. Ruszczyca przywitały swoich uczniów na tradycyjnym apelu rozpoczęcia nowego roku szkolnego. Na twarzach uczniów malowało się wiele emocji: radość ze spotkania, jak również odrobina niepokoju przed nowymi wyzwaniami.

Uroczystość otwarcia roku szkolnego rozpoczęła się od hymnu oraz uroczystego wprowadzenia sztandaru gimnazjum. Pod oklaski zebranych, uśmiechnięci i dumni maturzyści wprowadzili, jeszcze trochę nieśmiały, pierwszoklasistów. Następnie, zgodnie z tradycją, wszystkich zebranych – uczniów, rodziców, gości i nauczycieli, przywitała dyrektorka gimnazjum Zaneta Jankowska, która zwróciła się do tych najmłodszych i najstarszych uczniów, życząc wytrwałości, nowych odkryć, satysfakcji z czasu spędzonego w szkole i oczywiście zapału do nauki. Uczniowie natomiast cieszyli zebranych tańcem, piosenkami i wierszami. Na uroczystym święcie mieliśmy zaszczyt powitać dostojnych gości: Annę Pustuł, konsul Ambasady Rzeczypospolitej Polski w Wilnie, Józefa Szatkiewicza, starostę gminy, Irenę Bylińską, dyrektorkę przedszkola w Rudominie oraz Wioletę Cereszkę, dyrektorkę Wielofunkcyjnego Ośrodka Kultury w Rudominie. Honorata Romanowska, radna rejonu wileńskiego, w imieniu prezesa frakcji AWPL- ZChR Waldemara Urbana, odczytała list gratulacyjny, skierowany do całej społeczności szkolnej. Po apelu rozbrzmiał pierwszy dzwonek, zapraszając uczniów do szkolnych ławek na pierwsze spotkanie z wychowawcą w nowym roku szkolnym.

Już od kilku lat klasy pierwsze otrzymują bogate kompleksowe wyprawki szkolne. Dzieje się tak za sprawą projektu pt. Bon Pierwszaka, realizowanego przez Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego, dofinansowanego przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego ze środków Ministra Edukacji i Nauki oraz ZPL.

Należy zaznaczyć, że w ten dzień mieliśmy podwójne święto. W auli gimnazjum odbyło się uroczyste wręczenie Karty Polaka. Z rąk wyżej wspomnianej pani konsul Ambasady Rzeczypospolitej Polski w Wilnie Anny Pustuł blisko 120 osób otrzymało Kartę Polaka i złożyło pisemną deklarację przynależności do Narodu Polskiego.

Z okazji rozpoczęcia nowego roku szkolnego życzymy uczniom, aby ten rok szkolny pozwolił rozwijać Wasze zdolności i budował Waszą pewność siebie. Mamy nadzieję, że będziecie tu przychodzić z ochotą i radością. Życzymy również całej społeczności szkolnej powodzenia i satysfakcji z wykonywanej pracy. Udanego startu!

Inf. wł.

Tradycyjne dożynki w Miednikach odbyły się w iście królewskiej oprawie

Dokończenie ze s. 1

Chleb - owoc ziemi i pracy rąk ludzkich

„My dzisiaj dziękujemy Panu Bogu i za spokojne niebo, i za urodzaj, za plony, za to, że możemy spotkać się razem, modlić, razem ręce złożyć, że możemy razem ten sam chleb mieć jako Boga, jako Eucharystię i możemy Go przyjąć. Za każdym razem kapłan odmawia modlitwę nad chlebem: Błogosławiony jesteś Panie Boże, bo dzięki Twojej hojności otrzymaliśmy chleb – owoc ziemi i pracy rąk ludzkich” – mówił podczas kazania ojciec Józef Makarczyk

Po liturgii słowa przed ołtarz zniesiono dary: świecę jako symbol wiary i obecności Chrystusa, chleb upieczony z tegorocznych plonów, który ma przypominać, że chrześcijaństwo dzieli się chlebem i radością, owoce, które są symbolem ludzkiej pracy i wysiłku, kwiaty i wieńce symbolizujące czystość serca, miód i ser – owoc pracy boskiego stworzenia i rąk ludzkich, wino i wodę oraz Hostię.

Następnie wszyscy przeniesli się na przykościelny plac, gdzie proboszcz parafii o. Józef Makarczyk pobłogosławił dożynki, a także wszystkie stoiska.

Święto poprowadził znany i lubiany na Wileńszczyźnie gawędziarz Dominik Kuziniewicz vel Wincuk Bałbatunszczyk, który również przedstawił przybyłych do Miednik gości: posła na Sejm RL z ramienia Akcji Wyborczej Polaków na

wi miednickiej parafii o. Józefowi Makarczykowi prezent dożynkowy oraz dyplom z podziękowaniami za włożony trud w organizację dożynek, a także za udostępnienie terenu znajdującego się obok świątyni, na

kach, Bezdanach, a później dożynki organizowane przez ZPL dotrą i do innych miejscowości rejonu: Ławaryszek, Bujwidz, Grygajci, Mickun, Czarnego Boru, Mariampola.

„Policzyliśmy, że na naszych

Miłość do ziemi daje najlepsze plony

Wicemer rejonu wileńskiego Danuta Narbut podziękowała serdecznie za zaproszenie na miednickie dożynki, „za to, że wspólnie mogliśmy

stoiska, a zespołom za piękne występy.

Na zakończenie Maria Rekść wyraziła nadzieję, że dożynkowe tradycje będą kontynuowane, a to, jak zaznaczyła, zależy tylko od

którym to święto plonów mogło się odbyć.

„Stoisk mamy w tym roku aż 12 – to jest bardzo bogato i tak właśnie powinno być na Wileńszczyźnie” – mówił Tomaszewski.

Prezes ZPL zaprosił następnie na scenę centralny sztab organizacyjny dożynek: starostę Gminy Miedniki Renatę Bogdanowicz, Czesław Subocz, prezes koła ZPL w

wszystkich 11 dożynek będzie w sumie aż 200 stoisk i to jest nasza ogromna siła, naszej tradycji przede wszystkim Wileńszczyzny, ale też naszej kultury, gdyż bardzo ważne jest, by tę tradycję zachować, aby te imprezy były w naszym języku ojczystym. Oczywiście Wileńszczyzna jest wielonarodowościowa, wielokulturowa, mieszkają tu osoby różnej narodowości, ale święta organizowane przez ZPL mają na celu krzewienie naszej kultury, języka polskiego” – mówił prezes ZPL.

„Dziękuję wszystkim razem i każdemu z osobna, życzę miłej zabawy i wspaniałych wrażeń! Szczęść Boże dla Was i dla Waszych rodzin!” – życzył wszystkim zebrany W. Tomaszewski.

Ważne, by nasi liderzy trzymali się zasad chrześcijańskich

„Niezmierznie cieszy się i raduje dusza, gdy po Wileńszczyźnie płyną te dożynki, tak dużo wszędzie ludzi, zawdzięczając Panu Bogu mamy dziś tak piękną pogodę. Miedniki szczególnie mnie wzruszają tym, że w Królewskich Miednikach macie królewską osobę duchową. Gdy słyszę wygłaszane w kościele kazania duszę rozpiera dumą” – słów podziękowania dla miednickiego proboszcza o. Józefa Makarczyka nie szczędził poseł na Sejm RL Czesław Olszewski.

Poseł podkreślił również, że walka o rodzinę i wartości chrześcijańskie musi być prowadzona na wielu polach, także na tym politycznym i dlatego tak ważne jest byśmy mieli polityków, którzy się trzymają zasad chrześcijańskich. „Czasami naprawdę pojęcie rodziny jest zagrożone, co można odczuć także tu, na Litwie” – mówił Cz. Olszewski.

modlić się do Pana Boga i dziękować za tegoroczny plon, za to, że możemy dzisiaj podziwiać stragany – dzieła organizatorów. Wiadomo również, że to co u rolnika na polu, jest u nas na stole i za to także serdecznie dziękujemy” – mówiła.

„Ten miesiąc pokazał mi, że ziemia nigdy nie obdarzy nas dobrym plonem, jeśli nie będzie czuła wzajemnej miłości, a właśnie gospodarstwa rodzinne na Wileńszczyźnie mają w sobie te dwie najważniejsze wartości – miłość do ziemi i pielęgnowanie rodzinnych tradycji i za to serdecznie dziękujemy” – dodała D. Narbut.

Łączy nas gościnność i serdeczność

„Chcę podziękować za tę gościnność, gdyż tymi cechami, które nas jednoczą jest właśnie gościnność, serdeczność, otwartość, wzajemna miłość” – mówiła wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė. Wicemer podziękowała nie tylko rolnikom za plon i codzienny chleb, ale także za pielęgnowanie polskich tradycji i obyczajów.

„Bardzo serdecznie chcę się nisko pokłonić, gdyż dożynki to czas, gdy chcemy dziękować Panu Bogu za ten dar ziemi, chcemy dziękować rolnikom za pracę i współpracę, za to, że chcą pielęgnować ziemię, chcą uprawiać zboże, z którego potem my korzystamy” – mówiła podczas dożynek wieloletnia mer rejonu wileńskiego Maria Rekść.

M. Rekść podziękowała wszystkim zaangażowanym w organizację święta, dzięki którym „możemy świętować, a świętować, to znaczy dziękować, a podziękowań nigdy nie jest za dużo”. Podziękowała również rolnikom, tym którzy przygotowali

nas. „Tu na Wileńszczyźnie wiem, że starsi przekazują swoim dzieciom pracę na roli i z tego się cieszymy” – powiedziała.

„Niech nigdy na naszych stołach nie zabraknie chleba a wam zdrowia” – życzyła wieloletnia mer.

Święto Plonów było doskonałą okazją do podziękowań i uhonorowania rolników z gminy miednickiej i rukojeńskiej, których nagrodzono łącznie 80. Dyplomy dziękczynne podpisane przez prezesa ZPL Waldemara Tomaszewskiego za włożony w pracę na roli trud wręczyły wicemer rejonu wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė oraz Danuta Narbut.

20-lecie zespołu „Echo”

Piosenki dożynkowe i nie tylko podczas święta zaśpiewał zespół „Echo”, który właśnie obchodził 20-lecie działalności. Z tej okazji prezes ZPL Waldemar Tomaszewski podziękował nie tylko za piękny występ, ale także życzył „wszelkiej pomyślności, dalszych sukcesów twórczych i oczywiście nasze staropolskie sto lat!”. Następnie W. Tomaszewski wręczył na ręce kierowniczkę zespołu Wandy Maślowskiej prezent oraz dyplomy dla wszystkich zespołaków. O oprawę artystyczną święta zadbał również zespół „Prolog”, zespół „Wiosna” oraz „Barwy Podwileńskie”. Wszyscy artyści, którzy uświetnili swoimi występami miednickie dożynki otrzymali dyplomy z podziękowaniami oraz słodkie upominki.

Organizatorami dożynek w Miednikach był Związek Polaków na Litwie Wileński Rejonowy Oddział, koło ZPL w Miednikach oraz koło ZPL w Rukojniach.

Fot. L24.lt/Wiktor Jusiel (Fotoreportaż na str. 21)

Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin Czesława Olszewskiego, wicemer rejonu wileńskiego Edytę Tamošiūnaitė oraz Danutę Narbut, wieloletnią mer rejonu wileńskiego Marię Rekść, wieloletnią dyrektorkę administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Lucynę Kotłowską oraz radnych Samorządu Rejonu Wileńskiego z ramienia AWPL-ZChR: Roberta Rackiewicza, Krystynę Boroszko, Iwonę Kazakiewicz oraz Renatę Sobieską.

Podziękowania za trud i pracę społeczną

Prezes Związku Polaków na Litwie, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski w imieniu ZPL wręczył proboszczo-

Miednikach Nelę Tomaszewicz oraz Erykę Repeczkienę, które otrzymały dyplomy z podziękowaniami. Ogółem miednickie święto plonów było organizowane przez około 120 osób i każda z nich za ten ogromny wysiłek i pracę społeczną otrzymała z rąk prezesa ZPL dyplom uznania.

Naszą ogromną siłą jest siła tradycji

Waldemar Tomaszewski mówił m.in. o tym, że poprzedniego dnia odbyły się przepiękne dożynki w Korwii, które zgromadziły rzesze, bo około tysiąca osób, „u Państwa będzie nie mniej, a może nawet więcej” – dodał. Prezes ZPL przypominał także, że odbyły się już udane imprezy w Szumsku, Płocienisz-

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

Szanowni Czytelnicy „Tygodnika Wileńszczyzny”, już w sto dziewięćdziesiątym siódmym, wydaniu mają Państwo możliwość codziennie spotykać się ze Słowem Bożym. Cieszymy się niezmiernie, że możemy przybliżyć życie, słowa i czyny Jezusa opisane w Ewangelii. Zamieszczamy Ewangelię na każdy dzień roku liturgicznego. Każdy fragment opatrzony został krótkim rozważaniem, które przyczynia się do refleksji nad przeczytanym Słowem Bożym i pomaga w zrozumieniu tego, co chce powiedzieć nam Stwórca. Na koniec każdego rozważania proponujemy krótką modlitwę, która wskazuje jedną z wielu dróg wcielania Go w życie. Niech Słowo Boże będzie inspiracją w naszym życiu.

**Czwartek,
14 września 2023
Podwyższenie Krzyża Świętego,
święto**

J 3, 13-17

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Jezus powiedział do Nikodema: „Nikt nie wstąpił do nieba poza Tym, który z niego przybył – Synem Człowieczym. Podobnie jak Mojżesz na pustyni wywyższył węża, tak też jest konieczne wywyższenie Syna Człowieczego, aby każdy, kto w Niego wierzy, miał życie wieczne. Tak bardzo bowiem Bóg umiłował świat, że dał swojego jednorodzonego Syna, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, lecz miał życie wieczne. Bóg przecież nie posłał swego Syna na świat, aby go sądził, lecz aby go zbawił”.

UKRZYŻOWANA MIŁOŚĆ

Nie mogło być większego gestu miłości niż dar Syna ze strony Ojca! Nie mogło być większego wyrazu miłości niż śmierć Jezusa na krzyżu za każdego z nas! Do nas należy kolejny krok: przyjęcie lub odrzucenie tego daru. Przyjęcie daje nam życie wieczne, włącza nas w życie samego Boga. Tworzy pomiędzy nami a Nim głęboką relację miłości i ufności. Patrząc dziś z wiarą na krzyż, mogę poprosić Jezusa, aby nauczył mnie swojej miłości, która nie potępia, nie odrzuca, nie wypomina, nie stawia warunków, lecz zbawia, ocala, chroni, szuka.

Jezu, im dłużej wpatruję się w Ciebie na krzyżu, tym bardziej odkrywam, jak bardzo mnie ukochałeś. Dziękuję Ci!

**Piątek,
15 września 2023
Najświętszej Maryi Panny
Bolesnej, wspomnienie**

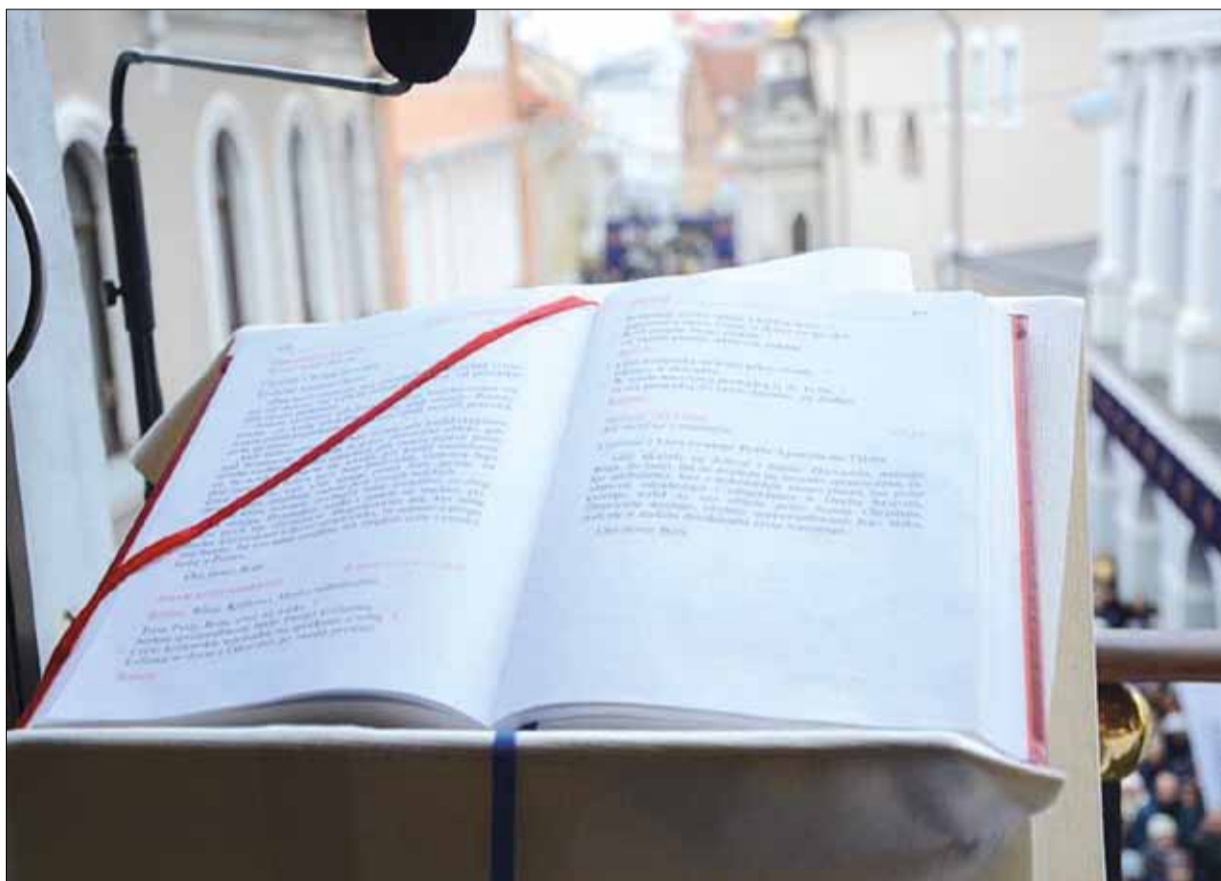
J 19, 25-27

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO JANA

Przy krzyżu Jezusa stała Jego Matka, siostra Jego Matki, Maria, żona Kleofasa oraz Maria Magdalena. Gdy Jezus zobaczył Matkę i stojącego obok ucznia, którego umiłował, zwrócił się do Matki: „Kobieto, oto Twój syn”. Następnie rzekł do ucznia: „Oto twoja Matka”. I od tej godziny uczeń przyjął Ją do siebie.

NAJBLIŻSZA DO KOŃCA

Maryja jest najbliższą osobą dla Jezusa. Od momentu zwiastowania całą sobą służy zbawczej misji Syna. Jest przy Nim obecna na różne sposoby. A Jezus na krzyżu oddaje wszystko. Oddaje siebie samego i najdroższą relację swojego życia z Matką. Powierza Maryję swojemu umiłowanemu uczniowi, Janowi. A przez Jana – każdemu z nas. Maryja, tak jak towarzyszyła Jezusowi, dziś pragnie towarzyszyć nam w wypełnianiu woli Ojca w naszym życiu. Dziś możemy przyjąć Ją jeszcze bardziej świadomie jako dar Jezusa dla nas i z apostołem Janem „przyjąć Ją do siebie” jako naszą Matkę.

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

Maryjo, moja Matko, pragnę przyjąć Cię do siebie. Naucz mnie kochać Jezusa aż po wierność krzyża.

**Sobota,
16 września 2023
Świętych męczenników
Korneliusza, papieża,
i Cypriana, biskupa,
wspomnienie**

Łk 6, 43-49

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Jezus powiedział: „Nie jest dobre to drzewo, które rodzi złe owoce. Ani też nie jest złe to drzewo, które rodzi dobre owoce. Każde drzewo poznaje się po jego owocach. Nie zbiera się fig z cierni ani winogron z głogu. Dobry człowiek z dobrego skarbcza swojego serca wydobywa dobro, a zły ze złego skarbcza wydobywa zło. Jego usta mówią przeciw to, czym jest przepełnione serce. Dlaczego zwracacie się do mnie: «Panie, Panie», a nie postępujecie tak, jak mówię? Pokażę wam, do kogo podobny jest ten, kto przychodzi do Mnie, słucha moich słów i je wypełnia: podobny jest do człowieka, który budując dom, zrobił wykop, wkopał się głęboko i założył fundament na skale. Gdy przyszła ulewa, wezbrana rzeka wdarła się do tego domu, ale nie zdołała go naruszyć, bo był dobrze zbudowany. Kto zaś posłuchał, ale nie wypełnił, podobny jest do człowieka, który zbudował dom na ziemi, bez fundamentu. Gdy rzeka wdarła się do niego, natychmiast runął. A upadek tego domu był wielki”.

CZYNY ZAMIAST SŁÓW

To nasze czyny, a nie słowa czy deklaracje świadczą o tym, na ile Ewangelia „staje się w nas ciałem”, na ile żyjemy Dobrą Nowiną. Nie wystarczy mówić: „Panie, Panie...”. Jeśli

spotkanie z Jezusem nie zmienia nas, jest powierzchowne. Prawdziwe życie wymaga trudu, wysiłku, poświęcenia. Podobnie jak wykopanie głębokich fundamentów na skalistym terenie. To właśnie ten wysiłek gwarantuje stabilność i bezpieczeństwo domu. Kiedy będziemy budować nasze życie na fundamencie Słowa, słuchać go i wprowadzać w czyn, przetrwamy każdą życiową burzę.

Jezu, niech każde spotkanie z Tobą czyni moje serce coraz lepsze, bardziej prawdziwe i kochające.

**Niedziela,
17 września 2023
24 niedziela zwykła**

Mt 18, 21-35

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO MATEUSZA

Piotr podszedł do Jezusa i zapytał: „Panie, ile razy mam przebaczyć bratu, jeśli wobec mnie zawini? Czy aż siedem razy?”. Jezus mu odpowiedział: „Nie twierdzą, że siedem, lecz aż siedemdziesiąt siedem razy. Dlatego królestwo niebieskie podobne jest do króla, który postanowił rozliczyć się ze swoimi sługami. Kiedy zaczął to robić, przyprowadzono mu dłużnika, który był mu winien dziesięć tysięcy talentów. Ponieważ nie miał z czego oddać, pan kazał go sprzedać wraz z żoną i dziećmi, i wszystkim, co posiadał. W ten sposób chciał odzyskać dług. Wtedy sługa upadł przed nim na ziemię i błagał: «Okaz mi cierpliwość, a wszystko ci oddam». Pan ulitował się nad tym sługą, uwolnił go i dług mu darował. Gdy ów sługa wyszedł, spotkał innego sługę swego pana, który był mu winien sto denarów. Chwycił go, zaczął dusić i mówił: «Oddaj wszystko, coś winien». A on upadł na ziemię i prosił: «Okaz mi cierpliwość, a wszystko ci oddam». On jednak nie chciał, lecz odszedł i wtrącił go do więzienia, dopóki nie odda długu. Gdy inni słudzy dowiedzieli się o tym, bardzo się zasmucili. Poszli i o-

Ewangelia na każdy dzień tygodnia

wiedzieli o wszystkim swojemu panu. Wtedy pan wezwał go i powiedział: «Jesteś złym człowiekiem! Darowałem ci cały dług, bo mnie prosisz. Czy i ty nie powinieneś być zmiłować się nad swoim dłużnikiem, tak jak ja zmiłowałem się nad tobą?». I pan rozgniewany wydał go katom, dopóki nie odda mu całego długu. Podobnie postąpi z wami mój Ojciec, który jest w niebie, jeśli każdy z was szczerze nie przebaczy swojemu bratu».

ZAWSZE GOTOWI DO PRZEBACZENIA

Nowe serce, które Bóg chce nam dać, to serce gotowe do przebaczenia na wzór Jezusa. Ilekroć skruszeni prosimy o miłosierdzie, Bóg przebacza nam i daje kolejną szansę. Dlaczego więc tak często nie umiemy, czy nie chcemy przebaczać? Ten, kto krzywdzi innych, wcześniej sam został skrzywdzony; ten, kto rani innych, wcześniej sam został zraniony. Oczywiście to nie usprawiedliwia wyboru zła czy grzechu, lecz wskazuje na przyczynę. Zemsta tylko poszerza krąg nienawiści i przemocy, natomiast przebaczenie z serca zatrzymuje przemoc. Przebaczenie daje szansę na przemianę.

Tylko Ty, Jezu, możesz tak poszerzyć moje serce, by z 7 przeszło do 77, czyli ciągłego przebaczenia razem z Tobą.

**Poniedziałek,
18 września 2023
Św. Stanisława Kostki,
zakonnika, patrona Polski,
święto**

Łk 2, 41-52

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Rodzice Jezusa każdego roku chodzili do Jeruzalem na święto Paschy. Gdy miał dwanaście lat, udali się tam zgodnie ze zwyczajem świątecznym. Kiedy wracali po skończonych uroczystościach, młody Jezus pozostał w Jeruzalem, o czym nie wiedzieli Jego rodzice. Myśląc, że jest wśród pielgrzymów, przeszli dzień drogi i szukali Go między krewnymi i znajomymi. A gdy Go nie znaleźli, wrócili do Jeruzalem, szukając Go. Dopiero po trzech dniach znaleźli Go w świątyni. Siedział pośród nauczycieli, przysłuchiwał się im i zadawał pytania. Wszyscy, którzy Go słuchali, byli zdumieni bystrością Jego umysłu i odpowiedziami. Gdy Go zobaczyli, zdziwili się. Matka powiedziała do Niego: „Dziecko, dlaczego nam to zrobiłeś? Twój ojciec i ja, pełni bólu, szukaliśmy Ciebie”. On im odpowiedział: „Dlaczego Mnie szukaliście? Czy nie wiedzieliście, że muszę być w tym, co jest mego Ojca?”. Oni jednak nie zrozumieli tego, co im powiedział. Potem poszedł z nimi, wrócił do Nazaretu i był im posłuszny. A Jego matka zachowywała wszystkie te słowa w swym sercu. Jezus wzrastał w mądrości, w latach i w łasce u Boga i u ludzi.

PODJĄĆ WYZWANIE

Dwunastoletni Jezus ujawnia swoją najgłębszą tożsamość: Bóg jest Jego Ojcem, a On – Synem Boga. Nie pozostaje jednak w świątyni jerozolimskiej, lecz wraca z Maryją i Józefem do Nazaretu i jest im posłuszny. Jezus tak ufa swojemu Ojcu, że Jemu pozostawia wybór czasu i miejsca na realizację Jego zbawczej woli. Podobnie patron dnia dzisiejszego, św. Stanisław, pomimo młodego wieku podejmuje wyzwanie i trudy, aby zrealizować wolę Ojca i otrzymane od Niego powołanie. A ja? Ile czasu poświęcam na odkrywanie i realizowanie swojego życiowego powołania?

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

Jezu, dziś proszę Cię za wszystkich młodych ludzi, aby wpatrując się w Ciebie, odkrywali, kim są w oczach Ojca i do czego On ich powołuje.

**Wtorek,
19 września 2023
Św. Januarego, biskupa
i męczennika**

Łk 7, 11-17

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Jezus udał się do pewnego miasta, zwanego Nain. Wrza z Nim szli Jego uczniowie i wielki tłum. Gdy zbliżył się do bramy miejskiej, właśnie wynoszono umarłego - jedynego syna matki, a ta była wdową. Towarzyszył jej wielki tłum z miasta. Na jej widok Pan uzalił się nad nią i rzekł do niej: Nie płacz! Potem przystąpił, dotknął się mar - a ci, którzy je nieśli, stanęli - i rzekł: Młodzieńcze, tobie mówię wstań! Zmarły usiadł i zaczął mówić; i oddał go jego matce. A wszystkich ogarnął strach; wielbili Boga i mówili: Wielki prorok pojawił się wśród nas, i Bóg łaskawie nawiedził lud swój. I rozeszła się ta wieść o Nim po całej Judei i po całej okolicy.

ODZYSKAĆ MOWĘ, NAWIĄZAĆ RELACJE

Śmierć odbiera mowę. Zmarły niczego nie może już przekazać. Zaraz po wskrzeszeniu przez Chrystusa młodzieniec zaczyna mówić. Ewangelista nie zanotował jego wypowiedzi, ale można się domyślać, że padły słowa wdzięczności i miłości. Niech was Bóg zachowa od cichych dni, które często też pełne są milczącej przemocy. Jeśli milknąć, to tylko po to, żeby dojrzalej mówić. Każde odzyskanie pokoju powinno być podsumowane oddaniem chwały Bogu, tak jak to uczynili świadkowie cudu w Nain. Przywracając harmonię, czcimy tajemnicę Trójcy Świętej. Bóg chce być na nowo zaproszony przez modlitwę do naszych rodzin, nawet po kłótni. Jezus wzruszył się sytuacją matki. Uczynił to w obecności uczniów, aby wychować ich do współczucia. Nie minęły kobiety obojętnie. Najlepszą drogą do podjęcia albo zaniechania jakiegoś działania jest refleksja, jak my chcielibyśmy zostać potraktowani. Mistrz z Nazaretu, dotykając pogrzebowych noszy, wziął dramat śmierci na siebie. Może i nas Pan zachęca, byśmy

dotknęli jakiejś niewygodnej dla nas sprawy i współczując drugiemu człowiekowi, pokrzepili go.

Panie Jezu, daj mi odwagę dzielenia się miłością z tymi, którzy mieszkają ze mną pod jednym dachem. Zanim moje usta zamkną na wieki, otwórz je, by niosły pocieszenie bliźniemu i uwielbienie Ciebie. Amen.

**Środa,
20 września 2023
Świętych męczenników
Andrzeja Kim Taegon, prezbitera,
Pawła Chong Hasang
i Towarzyszy, wspomnienie**

Łk 7, 31-35

SŁOWA EWANGELII WEDŁUG ŚWIĘTEGO ŁUKASZA

Po odejściu wysłanników Jana Chrzciciela Jezus powiedział do tłumów: „Do kogo więc przyrównam ludzi tego pokolenia? Do kogo są podobni? Zachowują się jak dzieci, które siedzą na placu i robią wymówki innym: «Graliśmy wam, a nie tańczyliście; śpiewaliśmy pieśni żałobne, a nie płakaliście». Przyszedł bowiem Jan Chrzciciel, nie je chleba, nie pije wina, a wy mówicie: «Opętał go demon». Przyszedł Syn Człowieczy, je i pije, a mówicie: «To żartok i pijak, przyjaciel celników i grzeszników». A jednak o mądrości świadczą wszystkie jej dzieci».

MĄDRE SPOJRZENIE

Jezus czyta rzeczywistość wokół siebie. Porównuje ludzi, których spotyka do dzieci na rynku, zniechęconych i narzekających w stylu: „i tak źle, i tak nie dobrze”. Współcześni Jezusowi, podobnie jak i my, szukają niezwykłości i sensacji, nie rozpoznają Bożych znaków i w pewien sposób zawodzą się na Janie i na Jezusie. Dzieci mądrości patrzą sercem, głęboko, zauważają obecność Boga w codzienności. Co Jezus powiedziałby dziś o mnie? Do kogo by mnie porównał? Jakie jest moje spojrzenie: powierzchowne czy głębokie?

Jezu, uwolnij mnie od roszczeń i wygórowanych czy zbędnych oczekiwań. Naucz mnie czytać rzeczywistość w prawdzie i mądrości.

Plany podatku samochodowego w Estonii

Internetowa petycja sprzeciwiająca się wprowadzeniu w Estonii ogólnokrajowego podatku od posiadania samochodu zebrała ponad 65 tys. podpisów. Ostateczna wersja podatku ma zostać przedstawiona we wrześniu. Jego wprowadzenie zapowiedziano w umowie koalicyjnej zawartej w kwietniu przez partie tworzące obecny rząd.

Holendrzy pozwali Google

Stowarzyszenie konsumentów złożyło w imieniu 82 tys. Holendrów pozew przeciwko firmie Google za zbieranie danych, które naruszają prywatność użytkowników. Consumentenbond domaga się, aby amerykański koncern zaprzestał tego procederu i żąda odszkodowania w wysokości 750 euro dla każdego użytkownika.

Ulewy w Chinach

Intensywne opady deszczu na południu Chin wywołały liczne osunięcia ziemi, które spowodowały śmierć co najmniej siedmiu osób w prowincji Kuangsi.

Nowe schrony lotnicze w Rumunii

Rumuńskie wojsko rozpoczęło budowę schronów przeciwlotniczych w południowo-wschodnim regionie, graniczącym z Ukrainą. W zeszłym tygodniu odkryto tam fragmenty drona, przypominającego bezzałogowce wykorzystywane przez rosyjskie wojsko w wojnie z Ukrainą. Bukareszt zdecydował się zaostriżyć środki bezpieczeństwa w następstwie powtarzających się rosyjskich ataków na ukraińskie porty i infrastrukturę na Dunaju.

Strzelanina w USA

Jeden uczeń zginął, drugi w stanie krytycznym trafił do szpitala po strzelaninie, do której doszło wczoraj w szkole średniej w amerykańskim stanie Luizjana. Podejrzany o otwarcie ognia 14-latek został aresztowany. Do strzelaniny doszło w szkole średniej St. Helena College and Career Academy w Greensburgu.

iPhone 12 wycofany z rynku

Krajowa Agencja Czystości (ANFR) wycofała ze sprzedaży aparat iPhone 12 z powodu przekroczenia dopuszczalnych wartości fal elektromagnetycznych emitowanych i pochłanianych przez organizm człowieka. Amerykańska firma musi rozwiązać problem polegający na aktualizacji oprogramowania. Ma pięć dni na dostosowanie się.

Trwa budowa Muzeum Westerplatte i Wojny 1939

Westerplatte to jedno z najważniejszych i najlepiej znanych symboli obrony Polski i bohaterstwa Polaków. Dziś jest jednym z ważnych miejsc pamięci narodowej o wydarzeniach sprzed 84 lat. To tutaj 1 września 1939 roku rozpoczęła się II wojna światowa. Obecnie trwają prace przy budowie Muzeum Westerplatte i Wojny 1939, które mają zakończyć się w 2027 roku.

Dziś Westerplatte odwiedza wielu turystów z całego świata, aby zobaczyć miejsce, które odegrało kluczową rolę w historii XX wieku. Dlatego, jak wskazał wiceminister Jarosław Sellin, jedną z pierwszych decyzji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pod koniec 2015 roku było powołanie Muzeum Westerplatte i Wojny 1939.

– Uznaliśmy, że to powinna być filia istniejącego już Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku i zaczęliśmy starania o zabezpieczenie tego terenu. Niestety, władze

lokalne nie były gotowe do współpracy w tej sprawie, dlatego przeprowadziliśmy specjalną ustawę sejmową, która zabierała ten teren spod władzy miasta Gdańska pod władzę państwa poprzez Muzeum II Wojny Światowej. Od tego czasu zaczęły się właściwe działania na tym terenie. Chcemy, żeby docelowo było tam muzeum plenerowe, które będzie opowiadać o poszczególnych etapach siedmiodniowej bitwy. Chcemy uwidocznić miejsca ważne dla tej bitwy – mówił wiceminister Jarosław Sellin.

Polityk podkreślił, że w ramach wcześniej już organizowanych badań archeologicznych, doszło do odkrycia szczątków żołnierzy z Westerplatte, o których przez 80 lat nikt nie wiedział. Odkrycie przyczyniło się do utworzenia w ramach muzeum cmentarzyka Westerplatte. Na finiszu są przygotowania do budowy parkingu i budynku punktu obsługi ruchu turystycznego u nasady Półwyspu.

Ostatnią częścią projektu będzie budowa budynku muzeum. Całość ma być gotowa w 2027 r.

Tysiące ofiar trzęsienia ziemi w Maroku

Liczba ofiar śmiertelnych trzęsienia ziemi w Maroku wzrosła do 2012 osób - podała w nocy z soboty na niedzielę marokańska telewizja państwowa, powołując się na oświadczenie ministerstwa spraw wewnętrznych. Rannych jest 2059 osób, z czego 1404 jest w stanie krytycznym - dodało marokańskie MSW.

Epicentrum trzęsienia, do którego doszło w piątek o godz. 23.11 czasu lokalnego, znajdowało się ok. 71 km na południowy zachód od Marrakeszu na głębokości 18,5 km - podały amerykańskie służby geologiczne. Trzęsienie miało magni-

tudę 6,8. 19 minut po nim nastąpiły wstrząsy wtórne o sile 4,9.

Większość ofiar zginęła w trudno dostępnych obszarach górskich Atlasu Wysokiego, w Marrakeszu i pięciu prowincjach w pobliżu epicentrum trzęsienia ziemi.

Wstrząsy były odczuwalne nawet w Huelvie i Jaen na południu

Hiszpanii. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podała, że w Marrakeszu i okolicach poszkodowanych jest ponad 300 tys. osób.

Według amerykańskiej służby geologicznej było to najbardziej tragiczne trzęsienie ziemi w Maroku od 1960 roku, kiedy zginęło co najmniej 12 tys. osób.

Ofiary niehumanitarnego traktowania

Co najmniej 120 tys. osób w Birmie i 100 tys. w Kambodży jest wykorzystywanych przez grupy zajmujące się przestępczością internetową; to w większości migranci i ofiary handlu ludźmi, są zmuszani do pracy przy oszustwach związanych z kryptowalutami czy hazardem – wynika z ogłoszonego we wtorek raportu Biura Wysokiego Komisarza NZ ds. Praw Człowieka (OHCHR).

„Ludzie, którzy są zmuszani do pracy przy tych oszustwach, są ofiarami niehumanitarnego traktowania, są zmuszani do popełniania przestępstw. Są ofiarami, nie kryminalistami” – podkreślił wysoki komisarz Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka Volker Tuerk. Broniąc ofiar przestępczości internetowej, musimy pamiętać, że to zjawisko wytwarza dwa rodzaje poszkodowanych – dodał.

Trudno oszacować skalę tego procederu w Azji Południowo-Wschodniej, ale według wiarygodnych źródeł w samej Birmie do pracy na rzecz internetowych oszustów zmuszanych jest 120 tys. osób, w Kambodży – 100 tys., w Laosie, Tajlandii i na Filipinach – po kilkadziesiąt tysięcy, czytamy w raporcie.

Oszustwa internetowe w tym regionie przynoszą grupom przestępczym dochody liczone w miliardach dolarów rocznie. Zjawisko nasiliło się po pandemii COVID-19, która wymusiła zamknięcie stacjonarnych kasyn i przeniesienie się dużej części hazardu do słabiej regulowanych obszarów: specjalnych stref ekonomicznych, nawiedzanych konfliktami terenów przygranicznych i internetu – informuje OHCHR.

W tej sytuacji przestępcy coraz częściej rekrutowali do swojej działalności migrantów, którzy utknęli w obcym kraju z powodu zamknięcia

granic czy osoby pozbawione zajęcia przez pandemię; odbywa się to pod pozorem zatrudnienia do prawdziwej pracy – relacjonuje raport.

Ofiary pochodzą nie tylko z państw regionu: Indonezji, Laosu, Malezji, Birmy, Filipin, Tajlandii czy Wietnamu, ale również z Chin, Hongkongu, Tajwanu czy dalszych państw Azji; to często osoby dobrze wykształcone i znające kilka języków. Są narażone na wiele naruszeń i nadużyć, wiele z nich było przetrzymywanych siłą, padło ofiarą tortur lub okrutnego, niehumanitarnego i poniżającego traktowania, w tym przemocy seksualnej – wyliczono w dokumencie.

Wszystkie dotknięte tym problemem państwa powinny wzmocnić swoje instytucje i walczyć z korupcją, by przerwać „łańcuch bezkarności”, który pozwala na trwanie tego „tak potwornie wykorzystującego ludzi” procederu – zaapelowało OHCHR.

Legionella nie odpuszcza

91-letnia kobieta, u której potwierdzono zakażenie legionellą, zmarła w szpitalu przy ul. Rycerskiej w Rzeszowie. Miała choroby współistniejące. Była hospitalizowana w Podkarpackim Centrum Chorób Płuc. Tym samym liczba ofiar śmiertelnych legionelli wzrosła do 24 osób.

Obwody głosowania za granicą

Utworzenie za granicą 402 obwodów głosowania zakłada projekt rozporządzenia Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Najwięcej obwodowych komisji wyborczych powstanie w Wielkiej Brytanii, Stanach Zjednoczonych i Niemczech. Ze względu na wojnę, odstąpiono od organizacji wyborów w Ukrainie.

Nowy wiceminister MSZ

Jarosław Lindenberg został nowym podsekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Do kompetencji Lindenberga należą sprawy parlamentarne, konsularne, Polonii oraz dyplomacji publicznej i kulturalnej.

Rekordowe przeładunki zbóż

W Porcie Gdynia w I półroczu 2023 r. rekordowe okazały się przeładunki zbóż, które wyniosły 3,3 mln ton.

Nowa estakada

Pomyślnie przebiegła próba obciążeniowa nowej estakady z linią tramwajową w Olsztynie. Estakada ma zapewnić bezproblemowy i bezpieczny przejazd tramwajów łączyących Pieczewo z centrum Olsztyna oraz dworcem. Estakada jest jednym z najciekawszych oraz niezwykle istotnych elementów nowej trasy tramwajowej w Olsztynie.

Współpraca portowa

Port Gdańsk podpisał list intencyjny o współpracy z Portem Saloniki. Porozumienie ma pozwolić stronom na rozwój, wymianę doświadczeń, a także otworzyć nowe możliwości dla transportu ładunków między krajami w ramach Via Carpatii.

Święto przyjaźni

Po raz dziewiąty odbędzie się w październiku French Touch La Belle Vie, czyli święto przyjaźni polsko-francuskiej. Kulminacją wydarzeń będzie gala z udziałem polskich i zagranicznych gwiazd, która odbędzie się 26 października w Teatrze Wielkim-Operze Narodowej w Warszawie.

KRZYŻÓWKA z nagrodą 1226

Rozwiązanie-hasło prosimy nadsyłać (lub telefonicznie) do 20 września 2023 r. na adres redakcji: 09318 Wilno, Rinkinés 50, p. 501

smągla u bruneta			kropla	kolor nieba		8	żądany przez porywacza		stos, sterta cmentarz żydowski			5	prysznic
Andrzej ..., poeta													
mazgaj, plaksa							w nim zdjęcia						
				notatka									
4				duży balkon									bucha z pieca
pogoda dawniej dziennik wydarzeń													
do wbijania pali w grunt		nacięcie rowek po nim kamy				13		zwrotny samochód wojskowy				100 centów	
							iluzja						
1							roślina oleista						14
zgnilizna drewna	autorytet dla snoba		eksploatuje statek poroże										
sopocki deptak							kuzyn dyni		gatunek chleba				... Turner, piosenkarka
						12	księstwo arabskie				3		
ludźerca	komórka nerwowa			ssak podobny do świni									11
6								hobby					rower bez ramy
tył łodzi	pozostawia bliznę		mebel z szufladami										
			między kafelkami	wygnany z raju									
ciągle grymasi							boczna w kościele					2	talon
						10							
								aureola					
ze stopą													
kapelusz słomkowy								pokrywa skrzyni					
									"pan" dla Zagłoby				9
						7							

Litery z ponumerowanych pól utworzą tytuł powieści M. Musierowicz.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Rozwiązanie krzyżówki nr 1225. Hasło: **Pieniądze rzecz nabyta.**
 Nagrodę wylosowała **Regina Bućko z Sołecznik.**
 Nagroda jest do odebrania w **Domu Prasy (Laisvės pr. 60)** w ciągu 30 dni kalendarzowych.

A TO CIEKAWE

16 września obchodzony jest **Światowy Dzień Fryzjera**. Fryzura – to nie tylko kombinacja włosów układających się w określony sposób, ale także wyraz indywidualności, stylu i pewności siebie. Aby uczcić tę nieodzowną dziedzinę sztuki, obchodzimy Światowy Dzień Fryzjera. To dzień, kiedy warto pochylić się nad historią, znaczeniem i znaczącymi wpływami, jakie mają fryzjerzy na nasze codzienne życie. Historia fryzjerstwa sięga tysięcy lat wstecz. Już starożytni Egipcjanie wykazywali wyraźne zamiłowanie do fryzur, a fryzjerzy byli wówczas na wagę złota, posiadając wiedzę na temat różnorodnych stylów i technik. Przez wieki, fryzjerzy stawali się niemalże artystami, przekształcając ludzkie włosy w żywe dzieła sztuki. Oprócz kreowania stylu i wyglądu, fryzjerzy odgrywają ważną rolę w naszym życiu. Wizyty w salonach fryzjerskich nie ograniczają się jedynie do przycinania włosów. To także czas, w którym możemy zrelaksować się, porozmawiać i po prostu zatroszczyć się o siebie. Warto docenić to, że fryzjerzy tworzą nie tylko piękne fryzury, ale także tworzą wyjątkowe chwile dla swoich klientów. Światowy Dzień Fryzjera podkreśla również kreatywną i artystyczną stronę tej profesji. Fryzjerzy to nie tylko wykonawcy, ale prawdziwi twórcy. Ich umiejętność widzenia potencjału w każdym kształcie i strukturze włosów jest niczym innym, jak prawdziwym artystycznym darowizną. Od śmiałych kolorów i unikalnych cięć po skomplikowane upięcia – fryzjerzy używają głowy, serca i rąk, by przekształcać wygląd i życie ludzi. Jednym z niewątpliwych wpływów fryzjerów jest ich rola w kształtowaniu trendów urody. To właśnie fryzjerzy często wprowadzają nowe style, które później stają się ikonicznymi i modnymi. Ich zdolność do dostosowywania się do zmieniających się preferencji klientów i tworzenia nowych wyglądów sprawia, że są prawdziwymi liderami w świecie mody i urody.

NOWINKI PSYCHOLOGICZNE

Terapia „pisarska”

Zdaniem psychologów, doskonałą formą na rozładowanie natłoku myśli i emocji jest... pisanie dziennika. Dzięki zapisywaniu swoich myśli, możemy się z nimi oswoić, przepracować je, a nawet ukoić wzburzone emocje. Kiedy w głowie kłębi się dużo przemyśleń, dziennik pozwala je uporządkować i spojrzeć na nie z perspektywy. To świetny sposób na zredukowanie stresu, a także miejsce, w którym zbierzemy wszystkie swoje pomysły i wspomnienia.

✓ Dziennik papierowy będzie doskonałą formą dla miłośników tradycyjnych rozwiązań. Przeznaczony do tego notes opatrzony elegancką oprawą jest dla niektórych nieodłącznym elementem codziennego pisania. Możesz go przekształcić w „scrapbook” – album udekorowany zdjęciami i innymi pamiątkami.

✓ Alternatywą do fizycznego notesu jest dziennik prowadzony w formie elektronicznej. Co jest najważniejszą zaletą cyfrowego *journalingu*? Możliwość natychmiastowego zapisania swoich przemyśleń przy użyciu laptopa bądź telefonu komórkowego. Do notatki możesz dołączyć listy wypunktowane, zdjęcia, a także informacje o lokalizacji. Można dobrać sposób *journalingu* do swoich upodobań! Najpopularniejsze aplikacje do *journalingu* to:

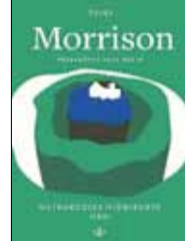
- *Day One Journal: Private Diary*. Stworzona z myślą o użytkownikach systemów iOS i macOS;
- *Five Minute Journal*. Aplikacja skupiona na praktyce wdzięczności i psychologii pozytywnej.
- *Daylio*. Prywatny dziennik dla wszystkich, którzy nie przepadają za pisaniem.
- *Reflectly*. Dziennik wykorzystujący sztuczną inteligencję. Pomaga w uporządkowaniu codziennych myśli.

Wir pracy i codzienne obowiązki często uniemożliwiają wprowadzanie do dziennika kilkustronicowego wpisu każdego dnia. Doskonałą alternatywą będzie w takim przypadku minimalistyczna praktyka wdzięczności! Na czym polega wspomniana technika? Pod koniec każdego dnia zapisuj jedną rzecz, za którą warto podziękować. Twoja notatka może zawierać zarówno najszczęśliwszy moment w ciągu dnia, jak i krótkie zdanie przeczytane w książce.

CZYTAŁ, BO LUBIĘ

Toni Morrison „Najbardziej niebieskie oko”

Debiutancka powieść Toni Morrison – pierwszej czarnej kobiety uhonorowanej Nagrodą Nobla w dziedzinie literatury – w nowym tłumaczeniu Kai Gucio.

Największym marzeniem jedenastoletniej Pecoli Breedlove jest posiadanie niebieskich oczu jak pozostałe amerykańskie jasnowłose dzieci. Dziewczynka wierzy, że jeśli jej oczy zmienią kolor, zyska akceptację rówieśników i nikt nie będzie zwracał uwagi na jej kolor skóry. Jesienią 1941 roku nagietki w przydomowym ogródku rodziny Breedlove nie kiełkują. Pecola jeszcze nie wie, że ten niepozorny fenomen jest początkiem bolesnych wydarzeń, które zniszczą jej dotychczasowe życie.

Opowiedziana z perspektywy kilku narratorów, częściowo oparta na prawdziwych wydarzeniach historia Pecoli jest pierwszą powieścią Morrison, refleksją na temat społecznych ideałów piękna (i brzydoty) oraz skutków rasizmu, które będą przenikać całą późniejszą twórczość Noblistki. To opowieść nie tylko o rasizmie, ale przede wszystkim o mechanizmie bezkrawawej przemocy, kiedy to ofiara zamienia się we własnego prześladowcę. O upokorzeniu i bezsilności, które rodzą większy gniew niż mord. Bez książek Toni Morrison nie sposób zrozumieć dzisiejszej Ameryki.

ZE SŁOWEM ZA PAN BRAT

Co to jest inwektywa? Do polszczyzny inwektywa została zapożyczona od łacińskiego *invektivus* oznaczającego „obraźliwy, obelżywy”. Choć zapis tego wyrazu został nieznacznie zmieniony, to jego znaczenie pozostało identyczne. Oznacza to, że inwektywą jest każde obraźliwe słowo lub wyrażenie naumyślnie kierowane pod czyimś adresem. Wypowiedź zawierająca inwektywę może być wyrażona ustnie lub pisemnie. Celem inwektywy, czyli zniewagi słownej, jest pogardzenie kimś, sprawienie, by poczuł się urażony. Każdej inwektywie towarzyszą wyrazy powszechnie uważane za wulgarne lub o zabarwieniu negatywnym.

- Przykłady użycia:
- *Sąsiad obrzucił mnie inwektywami, po tym jak zwróciłem mu uwagę, żeby nie pluł na chodnik.*
  - *Dyskusja między politykami tak rozgorzała, że zaczęli kierować wobec siebie inwektywy.*

Stronę przygotowała **Monika Urbanowicz**

Spotkanie radości

Dokończenie ze s. 1
że te 25 lat powtórzy się jeszcze nie raz, a młodzież zamieszkująca te tereny będzie dalej pielęgnować to, co my teraz dla nich staramy się przekazać” – witając wszystkich gości powiedziała Anna Łastowska.

Każda dobra sprawa, musi mieć dobry początek, a żeby początek był dobry, musi być błogostawiony. O Boże błogostawieństwo dla organizatorów, artystów, gości i publiczności festynu został poproszony proboszcz parafii pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Rodzin w Podbrodzu Włodzimierz Sołowiej.

Na początku imprezy zostało zaprezentowane publiczności logo festynu, które stworzono z okazji tak pięknego jubileuszu. Autorką tego logo jest Tatjana Kierul. Podbrodzianie mają nadzieję, że będzie ono służyć festiwalowi przez następne co najmniej 25 lat.

z ramienia AWPL-ZChR, Gintautas Kindurys - poseł na Sejm Republiki Litewskiej, Zygfryd Binkiewicz - prezes Wisagińskiego Oddziału Rejonowego ZPL, Rimantas Klipcius - mer rejonu święciańskiego, Władysław Jedziński, Danguolė

Grincevičienė, Vida Rastienienė – radni Samorządu Rejonu Święciańskiego, Edward Jedziński – radny Samorządu Rejonu Wileńskiego oraz dyrektor Domu Polskiego w Nowych Święcianach, ks. Włodzimierz Sołowiej – proboszcz parafii pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Rodzin w Podbrodzu oraz wikariusz Arnoldas Smalstys, diakon Mirosław Jan Domański, Józef Szytejk - prezes Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej, Anna Zingerienė - starosta miasta Podbrodzie, Tadeusz Alancewicz - starosta gminy Sużany w rejonie wileńskim, Janina Lisiewicz - redaktor gazety „Nasza

Ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł w swoim przemówieniu dziękując za zaproszenie na festyn powiedział: „Takie spotkanie jest spotkaniem radości. Jest czas pracy, czas trudów, ale jest też czas świętowania. Dobrze, że Państwo tak się tradycyjnie gromadzicie. Podziwiam tych, którzy tę piękną tradycję podtrzymują. Przyczyniają się Państwo tym do kultywowania, rozwijania polskiej kultury. A Rzeczypospolita Polska będzie w tym Państwa nadal wspierać. Życzę też, aby polskość na tych terenach była nadal kultywowana przez następne lata i nic temu nie zagrażało”.

Prezes ZPL Waldemar Tomaszewski w swoim przemówieniu wspominał zasłużonych dla zachowania polskość w rejonie święciańskim. Wspominał między innymi nauczyciela matematyki i wielkiego społecznika Józefa Sasimowicza. Życzył wszystkim, aby polskość na tej ziemi nadal była pielęgnowana i odbywały się tak piękne imprezy, jak ten festyn.

„Jestem pod ogromnym wrażeniem tego, jak Państwo potraficie tu trwać w polskość. Jesteście patrioci tej ziemi, tej naszej ukochanej Litwy. Dziękuję Wam za polskość, za wiarę chrześcijańską, że my trzymamy się Boga, Honoru i Ojczyzny” – powiedział z kolei poseł na Sejm RL Czesław Olszewski.

„Miło jest witać wszystkich tu zebranych w Podbrodzu, na brzegu Żejmiany. Mamy dzisiaj 25. Festyn Kultury Polskiej. To już ćwierć wieku. Jeżeli będziemy mieć siły, energię i będą ludzie tacy, jak tu zebrani, to kultura polska w rejonie święciańskim nigdy nie zaginie. Chciałbym podziękować Annie Łastowskiej za tak wspierającą organizację. Życzę

wszystkim udanego wieczoru i wesolej zabawy” – powiedział radny Samorządu Rejonu Święciańskiego oraz dyrektor Domu Kultury Polskiej w Nowych Święcianach Edward Jedziński

Józef Szytejk: „Serdecznie

Mickun, zespół estradowy „Wiza” z Podbrodzie, zespół pieśni i tańca „Ojcowizna” z Niemenczyzna, zespół wokalny „Marzenie” z Nowych Święcian, zespół wokalny „Magunianka” z Magun, zespół tańca estradowego „Lunar show”. Na scenie wystąpił

Na jubileuszowy festyn w Podbrodzu przybyło wielu dostojnych gości: Konstanty Radziwiłł – ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Rzeczypospolitej Polski w Wilnie, Waldemar Tomaszewski – prezes Związku Polaków na Litwie i Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin, europoseł, Czesław Olszewski, poseł na Sejm Republiki Litewskiej

gazeta”, Irina Zubkova - pełniąca obowiązki dyrektora Gimnazjum „Żejmiana” w Podbrodzu, Romuald Brazys – profesor dr habilitowany nauk fizyczno-matematycznych, Wacław Wilkojc – dyrektor Stowarzyszenia „Kuna”, Aliona Wengrowskaja – administrator Centrum Kultury w Mickunach filii WOK w Rudominie, Lolita Vilimienė – dyrektorka Centrum Kultury w Podbrodzu.

dziękuję za zaproszenie na festyn. Jest mi szczególnie miło, ponieważ moja rodzina pochodzi z Podbrodzie, moja mama ukończyła tutaj Szkołę im. Marszałka Józefa Piłsudskiego”. Przekazał na ręce Anny Łastowskiej zdjęcie centrum Podbrodzie z 1930 roku autorstwa Władysława Piotrowskiego, który mieszkał kiedyś w Podbrodzu.

Po przemówieniach gości i uroczystych chwilach nastąpił czas na program artystyczny. A był on niezwykle bogaty. Podczas 25. Festynu Kultury Polskiej w Podbrodzu wystąpiły zespoły z rejonów wileńskiego, wisagińskiego, szyrwinckiego, ale przede wszystkim ze święciańskiego. Na festyn zawitali również goście z Polski. Tego dnia na scenie można było zobaczyć chór parafialny „Vox Caelesis” z Podbrodzie, zespół wokalny „Żejmiana” oraz kapelę z Podbrodzie. Wystąpił zespół „Tumielanka” z Wisagina, zespół ludowy „Czerwone Maki” z Jawniun (r. szyrwincki), zespół folklorystyczny „Sużaniana” z Sużan, zespół wokalny „Mickunianka” oraz zespół wokalny „Przyjaciele” z

zespół pieśni i tańca ziemi łukowskiej „Łukowiacy”, który w rejonie święciańskim gościł po raz pierwszy. Zaśpiewali również soliści: Karolina Łyndo, Patrycja Łuszczczyńska, Enrique Santos, Ludmiła Gorbienko. Na festyn do Podbrodzie przybył dobrze już wszystkim znany i lubiany diskopolowy zespół „Junior” z Białogostoku.

Nie zabrakło atrakcji dla dzieci. Dzieciaki mogły nieodpłatnie korzystać z dmuchanej zjeżdżalni. Zabawy prowadził animator. Wszyscy chętni mogli poczęstować się pyszną jęczmienną kaszą, którą serwowała kuchnia polowa. Uroczystość zwieńczył pokaz ogni, fejerwerki oraz dyskoteka do gwieździstej północy.

Prowadzącymi festynu byli Jolanta Baranowska – organistka, kierowniczką chóru parafialnego „Vox Caelesis” oraz Damian Kondratowicz – absolwent Gimnazjum „Żejmiana” w Podbrodzu, a obecnie student medycyny na Uniwersytecie Wileńskim.

Andrzej Aszkiełowicz
Fot. **Leonard Lipskij**

✿ Z okazji Dnia Urodzin **Jolancie ANTONCEWEJ**, członkini Rady Naczelnej AWPL-ZChR, życzymy niegasnącej energii, spełnienia marzeń, pogody ducha w każdym okolicznościach, aby kolejne lata pozbawione były trosk i zmartwień, niech każdy dzień niesie zdrowie oraz wiele chwil do radości, a Matka Boża ma zawsze w swej opiece.

Rada Naczelna Akcji Wyborczej Polaków na Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin WPL-ZChR

✿ Z okazji Dnia Urodzin **Stanisławowi KRZYŻEW-SKIEMU** życzymy szczęścia, by każdy dzień przynosił radość, radości, by uśmiech nie zniknął z twarzy, uśmiechu, by przeganiał zmartwienia beztrudnie, by żyć w pomyślności i zdrowiu, pomyślności i zdrowia, by realizować marzenia, spełnienia marzeń, by odnaleźć szczęście.

Pracownicy starostwa sużańskiego

✿ Z okazji pięknego jubileuszu **Romualdzie CIUKSZO** życzymy, aby zawsze dopisywało zdrowie, radości życia i uśmiechu, którym obdarza wszystkich, miłych niespodzianek od wnuków i dzieci. Niech ta, co w Ostrej świąci Bramie i Częstochowie czuwa nad Tobą i Rodziną we dnie i w nocy. Niech Bóg Najwyższy ma w swej opiece Ciebie i całą Rodzinę.

Koledzy z ławy szkolnej

Z całego serca

✿ Z okazji Urodzin **Edycie SUBOCZ** składamy najserdeczniejsze życzenia: dobrego zdrowia, niegasnącej energii, korzystania z uroków życia, realizowania swoich pasji oraz spełnienia marzeń.

Koło AWPL-ZChR w Ławaryszkach

✿ Z okazji pięknego Jubileuszu pozdrawiamy **Emilię ŚLIZIEWICZ, Genadija STEFANOWICZA, Ninę MIKULEWICZ** oraz **Jolanę SNIEŻKO** i życzymy wiele uśmiechów, a mniej zmartwień, długich lat życia w szczęściu, dobrego zdrowia i pomyślności, jak najmniej smutków, dużo radości, dużo przygód, morza wrażeń.

Starostwo Kowalczuki

✿ Z okazji pięknego Jubileuszu **Teresie SIENIUĆ** składamy serdeczne życzenia kolejnych lat życia przepelnionych zdrowiem, pogodnych i jasnych dni wśród bliskich i przyjaznych osób, pogody ducha oraz stałej opieki Matki Bożej Ostrobramskiej.

**Członkinie koła różańcowego Matki Bożej
Nieustającej Pomocy w Kowalczukach**

✿ Szanownej Pani **Łucji BARKOWICZ** z okazji pięknego Jubileuszu długich lat życia przepelnionych zdrowiem i opieką Bożą, pogody ducha, wiary, nadziei, miłości.

Wszystkiego, co najlepsze

Życzy koło ZPL w Bezdanach

✿ W Dniu Urodzin **Henrykowi BOGUSZEWCZOWI** życzymy do zabawy mnóstwo siły, żeby każdy dzień był miły, pełen śmiechu i radości, zdrowia, szczęścia i miłości oraz długich lat życia.

Zespół wokalny „Przyjaciele” z Mickun

✿ Z okazji Dni Urodzin **Janinie STUMBRAUSKIENĖ, Leonorze MALEWSKIEJ, Czesławie PETKEVIČIENĖ** składamy życzenia: Kochane! Gdy po trudnym dniu macie siebie dość, to myślą ruszajcie w świat dziecięcych lat. Życzymy Wam długich lat życia w zdrowiu oraz opieki Matki Bożej.

Rektor Ryszard Kuźmo i słuchacze PUTW

✿ Z okazji jubileuszu 80-lecia Urodzin **Teresie SIENIUĆ** składamy serdeczne życzenia: długich lat życia, aby kolejne lata niosły zdrowie, radość i spokój a Matka Boża Miłosierdzia miała w swej opiece.

Siostra Jadwiga z rodziną

<p>12:00 Msza św. dziękczynna w intencji rolników oraz za pomyślne zbiory</p> <p>13:00 Uroczyste otwarcie Święta Plonów</p> <p>13:30 Rozstrzygnięcie konkursu „Gospodarstwo roku 2023”</p> <p>14:00 Występy zespołów artystycznych rejonu wileńskiego</p> <p>14:30 Katarzyna</p> <p>15:30 Black Biceps</p> <p>Ponadto na Państwa będą czekały gościnne zagrody gmin rejonu wileńskiego, kiermasz sztuki ludowej i tradycyjnych specjalów, atrakcje dla dzieci, jedzenie z jesiennej kuchni polowej, zawody sportowe i in.</p>	<p>12:00 Šv. Mišios už žemdirbius ir derlingus metus</p> <p>13:00 Iškilmingas Derliaus šventės atidarymas</p> <p>13:30 Konkursas „Metų ūkis 2023” apdovanojimai</p> <p>14:00 Vilniaus rajono meno kolektyvų pasirodymai</p> <p>14:30 Kataržina</p> <p>15:30 Black Biceps</p> <p>Taip pat Jūsų lauks svetingi Vilniaus rajono seniūnijų kiemeliai, liaudies amatų paroda, rudens gerybių ir įvairių gardumynų mugė, pramogos ir užsiėmimai vaikams, rudentinė lauko virtuvė, sporto varžybos ir kt.</p>
---	--

EUROPEJSCY KONSERWATYŚCI I REFORMATORZY

EUROPEJSCY KONSERWATYŚCI I REFORMATORZY to grupa powstała w 2009 roku, w której skład wchodzi 66 eurodeputowanych z 16 krajów UE

Członkiem zarządu Grupy EKR w Parlamencie Europejskim jest europoseł Waldemar Tomaszewski, prezes AWPL-ZChR.

66
POSEŁÓW

20
PARTII

16
KRAJÓW

Fracja EKR w Parlamencie Europejskim opowiada się:

- ✓ za Europą Ojczyzn
- ✓ za tradycyjną rodziną
- ✓ za wartościami chrześcijańskimi
- ✓ za niższymi podatkami
- ✓ za równymi dopłatami dla rolników
- ✓ za zmniejszeniem bezrobocia wśród młodzieży

Europa potrzebuje zmiany, nadszedł czas, aby poprowadzić UE w nowym, lepszym kierunku. Unia musi służyć ludziom, a nie biurokratom.

(Zam. 13345)

✞ Im droższy człowiek, tym większy ból, lecz wolą Boga jest rozstanie, nadzieją – dusz naszych spotkanie.
Podzielamy ból utraty i składamy wyrazy szczerego współczucia Tadeuszowi KUTYSZOWI oraz Rodzinie i Bliskim z powodu odejścia do wieczności Ojca. Boże Miłosierny, daj Zmarłemu miejsce w niebie, błogosławiony pokój oraz jasność Twojego światła.
Społeczność Szkoły Podstawowej w Jęczmieniszkach

21 września w kościele pw. Michała Archanioła w Niemenczynie zostanie odprawiona Msza. św. w 30 dni po śmierci śp. Alicji PIETROWICZ. Zapraszamy rodaków do wspólnej modlitwy.
Koło AWPL-ZChR „Znicz” oraz koło ZPL „Karolina”

Spadek Świątek

Iga Świątek, która prowadziła w światowym rankingu tenisistek od 4 kwietnia ubiegłego roku, po 75 kolejnych tygodniach straciła pozycję liderki. Polka spadła na drugie miejsce, a wyprzedziła ją Białorusinka Aryna Sabalenka. Po triumfie w sobotnim finale wielkoszlemowego US Open na trzecią lokatę z szóstej awansowała Amerykanka Cori Gauff.

Trzy medale Jessiki

Gwiazdą pierwszej wielkości w zakończonych w niemieckim Riesenbecku mistrzostwach Europy w ujeżdżeniu była reprezentantka gospodarzy Jessika von Bredow, która zdobyła trzy medale.

24. tytuł Djokovica

Novak Djokovic pokonał Rosjanina Daniila Miedwediewa 6:3, 7:6 (7-5), 6:3 w finale US Open w Nowym Jorku. 36-letni serbski tenisista wywalczył 24. w karierze tytuł wielkoszlemowy. Djokovic tym samym wyrównał osiągnięcie wszech czasów Australijki Margaret Court, która wygrała 24 turnieje gry pojedynczej Wielkiego Szlему, rywalizując jednak i w erze amatorskiej, i zawodowej (Era Open).

„Żelazny” Sam

Sam Laidlow został w Nicei mistrzem świata Ironman w triathlonie. 24-letni Francuz jest najmłodszym w historii triumfatorzem tych najcięższych zawodów (3,8 km pływania, 180 km jazdy rowerem, 42,195 km biegu). Robert Wilkowiecki, wicemistrz Europy z 2022 r., był dziewiąty.

Rekord Kenijki

Kenijka Agnes Ngetich podczas mityngu World Athletics Elite Label w Braszowie w Rumunii ustanowiła rekord świata w biegu ulicznym na 10 km tylko dla kobiet pokonując trasę w czasie 29.24.

Triumf Gruzinek

Reprezentacja Gruzji wywalczyła w Bydgoszczy złoty medal drużynowych mistrzostw świata kobiet w szachach. W finale pokonała ekipę Kazachstanu 2-0 (2,5:1,5 i 3,5:0,5). Trzecie miejsce zdobyła Francja po wygranej z USA 1,5-0,5 (2:2 i 3:1).

Koszykarze Niemiec po raz pierwszy mistrzami świata!

Sensacja w Manili

Koszykarze Niemiec pokonali w finale w Manili Serbię 83:77 (23:26, 24:21, 22:10, 14:20) i po raz pierwszy w historii zdobyli mistrzostwo świata. Brąz przypadł Kanadyjczykom, którzy w małym finale pokonali w dogrywce Amerykanów 127:118 (34:25, 24:31, 33:26, 20:29, dogr. 16:7). Reprezentacja Litwy zajęła 6. miejsce po wysokiej przegranej 63:98 (20:28, 18:21, 9:28, 16:21) z kadrą Łotwy.

To największy sukces reprezentacji Niemiec w historii. W 2002 roku koszykarze tego kraju zdobyli brązowy medal mistrzostw globu. Podopieczni kanadyjskiego trenera Gordona Herberta jako jedyna drużyna w turnieju nie doznali porażki, gromiąc m.in. w drugiej fazie Słowenię 100:71, a w półfinale zwyciężając USA 113:111.

Spotkanie finałowe stało pod znakiem wyrównanej pierwszej połowy (po 20 minutach był remis 47:47) i dominacji Niemców w drugiej części. Ich obrona mocno wybiła z rytmu Serbów, prowadzonych przez doświadczonego 74-letniego Svetislava Pesica, który w 1993 r. wywalczył z Niemcami mistrzostwo Europy, a w 2002 r. złoty medal MŚ z Jugosławią. Liderami Niemiec byli rozgrywający Dennis Schroeder (Toronto Raptors), wybrany później najlepszym zawodnikiem turnieju (MVP) i Franz Wagner (Orlando Magic), uznany z kolei najlepszym koszykarzem finału. To po ich akcjach brązowi medaliści ostatniego Eurobasketu prowadzili 62:53 w 27. minucie. Serbom bardzo trudno przychodziło zdobywanie punktów, spod kosza pod naciskiem obrońców pułdował środkowy Nikola Milutinovic (0/4 z gry, w całym meczu tylko dwa punkty z wolnych), a na obwodzie mniej skuteczni niż zwykle byli Marko Guduric (0/4) i Dejan Davidovac (1/3).

Na początku czwartej kwarty przewaga Niemców sięgnęła 12 punk-

Zawodnicy Niemiec sprawili sporą sensację po raz pierwszy zdobywając tytuły mistrzów świata

tów (71:59). Ciężar gry w zespole Pesica wziął wówczas na siebie rozgrywający Partizana Belgrad, czyli kolega Mateusza Ponitki, Aleksa Avramovic. Po jego dwóch rzutach zza linii 6,75 m w połowie tej części Serbia przegrywała tylko 69:73. Odpowiedź rywala była jednak błyskawiczna – Johannes Voigtmann zdobył trzy punkty i było 76:69. Serbowie nie rezygnowali z walki o swoje pierwsze złoto MŚ w historii, bo w finale 2014 r. przegrali wysoko z Amerykanami (92:129), a w Manili mieli szansę do końca. Po kolejnym rzucie z dystansu Avramovica, do tej pory zmiennika w kadrze, i jego trzech wolnych koszykarze z Bałkanów tracili trzy punkty (75:78) na 84 sekundy przed końcową syreną, a za chwilę tylko dwa (77:79) po rzutach wolnych faulowanego Gudurica. W decydujących akcjach spotkania trener Herbert całkowicie zaufał Schroederowi, a ten indywidualnymi akcjami przypieczętował największy w historii sukces niemieckiej koszykównki.

Przegrane Polski i Litwy w piłkarskich eliminacjach do ME

Fatalna gra biało-czerwonych

Polska przegrała z Albanią 0:2 (0:1) w meczu eliminacji piłkarskich mistrzostw Europy, który rozegrano w Tiranie. Domowe ściany nie pomogły piłkarzom reprezentacji, którzy w Kownie ulegli Serbom 1:3.

Sytuacja biało-czerwonych w grupie E jest coraz trudniejsza. Dotychczas Polska odniosła tylko dwa zwycięstwa, oba u siebie, a z trzech wyjazdów nie przywiozła ani jednego punktu. Zajmuje czwarte miejsce z sześcioma „oczkami”, za Albanią – 10, Czechami i Mołdawią – po osiem, przy czym Czesi rozegrali o jeden mecz mniej. Polacy zagrali fatalnie i nie byli w stanie wypracować sobie ani jednej dogodnej okazji choćby do zmniejszenia straty. Zakończyli spotkanie z jednym celnym uderzeniem Zielińskiego z pierwszej połowy. Przed podopiecznymi Santosa jeszcze spotkania na wyjeździe z Wyspami Owczymi oraz u siebie z Mołdawią i Czechami. Zostaną one rozegrane we wrześniu i październiku.

Litwini w grupie G podejmowali renomowanych Serbów. Bardziej doświadczeni rywali dyktowali swoje warunki gry i przewaga gości nie podlegała dyskusji. Hat trickiem popisał się ich snajper Aleksandar Mitrovic, który w barwach Serbii strzelił już 55 bramek. Litwini zdołali strzelić honorowego gola, a jego autorem był Gytis Paulauskas. Mimo przegranej, w odróżnieniu od Polaków, Litwini walczyli ambitnie i próbowali nawiązać walkę z bardziej doświadczonymi i grającymi w renomowanych europejskich klubach zawodnikami. Ulegli silniejszej drużynie, ale wstydu nie przynieśli.

Zwieszane nosy polskich piłkarzy po meczu w Tiranie mówią same za siebie

Do Euro 2024 kwalifikują się po dwie najlepsze drużyny z każdej z grup. Polska ma jeszcze szansę awansować do turnieju w Niemczech przez baraże, uwzględniające wyniki Ligi Narodów.

Polscy siatkarze w półfinale mistrzostw Europy!

Oczy kibiców skierowane na Rzym

Reprezentacja Polski siatkarzy wygrała w Bari z Serbią 3:1 (26:28, 25:15, 36:34, 25:17) w ćwierćfinale mistrzostw Europy. Podopieczni trenera Nikoli Grbica przeniosą się teraz do Rzymu, gdzie w półfinale trzeci raz z rzędu zmierzą się ze Słowenią.

Biało-czerwoni zdominowali fazę grupową mistrzostw Europy i awansowali do 1/8 finału z kompletem zwycięstw, mając na swoim koncie tylko jednego straconego seta w meczu z Holandią. W 1/8 finału natomiast nie bez problemów pokonali Belgów 3:1. Serbowie w grupie A ponieśli jedną porażkę z Włochami 0:3. Do ćwierćfinału awansowali po pewnym zwycięstwie nad Czechami 3:0.

Po wywalczonym w napiętym meczu zwycięstwie i awansie do półfinału emocji nie krył szkoleniowiec polskich siatkarzy. – Cieszę się, że zdołaliśmy pokonać takie trudności i szczerze mówiąc, mimo że „straciłem pięć lat z życia”, wolę wygrać w taki sposób niż łatwo 3:0 – powiedział o zaciętym meczu z Serbią (3:1) trener Polaków Nikola Grbic. Biało-czerwoni awansowali do półfinału mistrzostw Europy siatkarzy.

Ćwierćfinałowe starcie było pełne zwrotów akcji, a końcówki pierwszej i trzeciej partii były bardzo emocjonujące i toczyły się na przewagi. Serbowie postawili aktualnym wicemistrzom świata bardzo trudne warunki i sprawili im sporo problemów. Szkoleniowiec Polaków jest Serbem, w przeszłości prowadził reprezentację swojego kraju, w której grało wielu obecnych kadrowców. Doskonale zdawał sobie więc sprawę z tego, jak bałkański zespół zaprezentuje się w meczu z liderami światowego rankingu.

Polacy w meczu z Serbami pokazali charakter i udowodnili, że są drużyną na światowym poziomie

Reprezentacja Polski po raz trzeci z rzędu o awans do finału mistrzostw Europy zagra ze Słowenią, z którą przegrała dwa ostatnie półfinały tych rozgrywek, ale miejmy nadzieję, że za trzecim podejściem Polacy pokonają i tę przeszkodę. W innym półfinale zmierzą się Włosi i Francuzi. Ci pierwsi wymęczyli zwycięstwo nad Holandią (3:2), a drudzy 3:1 pokonali Rumunów.

Rywalizacja przenosi się teraz do Rzymu. W czwartek rozegrane zostaną półfinały, natomiast w sobotę – mecze o medale.